

Θαλασσογραφίες Seascapes

Από τη Συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος
From the Bank of Greece Collection

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΡΕΥΝΑΣ • ΚΑΙ • ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΣΥΡΟΥ - ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ
MUNICIPALITY OF SYROS - HERMOUPOLIS

Θαλασσογραφίες Seascapes

Από τη Συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος
From the Bank of Greece Collection

Θαλασσογραφίες Seascapes

Από τη Συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος
From the Bank of Greece Collection

Επιμέλεια: Χάρις Κανελλοπούλου
Curated by: Charis Kanellopoulou

Πινακοθήκη Κυκλάδων
The Art Gallery of the Cyclades

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΡΕΥΝΑΣ • ΚΑΙ • ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Διοργάνωση:
Τράπεζα της Ελλάδος | Κέντρο Πολιτισμού, Έρευνας & Τεκμηρίωσης
Δήμος Σύρου-Ερμούπολης | Γραφείο Πολιτισμού

Γενικός Συντονισμός:
Παναγιώτης Παναγάκης
Μάνος Κορδάκης
Νίκος Δουγέκος
Αλίκη Λεονταρίτη

Επιμέλεια έκθεσης: Χάρις Κανελλοπούλου
Συντονισμός (εκ μέρους της Πινακοθήκης Κυκλάδων): Γιώργος Αλτουβάς

Έρευνα και υποστήριξη: Ειρήνη Παλιούρα
Επικοινωνία: Αικατερίνη Σπύρου, Αλέξανδρος Στύλος, Μαρία Μοσχονά
Σύμβουλος Τύπου και Επικοινωνίας: Σπύρος Φράγκος
Αρχιτεκτονικός σχεδιασμός: Νίκος Δουγέκος
Γραφιστικός σχεδιασμός: Νίκος Δουγέκος, Έφη Παναγιωτίδη
Συντήρηση έργων: Μαρία Κωστοπούλου
Μεταφορά έργων: Ορφεύς Βεϊνόγλου Διεθνής Μεταφορική ΑΕ
Ανάρτηση έργων: Ορφεύς Βεϊνόγλου Διεθνής Μεταφορική ΑΕ, Μαρία Κωστοπούλου, Ειρήνη Παλιούρα
Ασφάλιση έργων: Καραβίας Μεσίτες Ασφαλίσεων και Σύμβουλοι Ασφαλίσεων ΑΕ
Εκτυώσεις: Μπεζεριάνος Κ. & Σία ΟΕ
Κορνίζες έργων: Λυμπεράκης ΙΚΕ
Ξύλινες κατασκευές: Γιώργος Πρίντεζης
Τεχνική υποστήριξη: Υπηρεσίες Δήμου Σύρου-Ερμούπολης

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ

Κείμενα/Επιστημονική επιμέλεια: Χάρις Κανελλοπούλου
Γλωσσική επιμέλεια: Χριστίνα Λιναρδάκη
Μετάφραση: Γιώργος Σεφερλής
Γραφιστικός Σχεδιασμός: Έφη Παναγιωτίδη
Εκτύπωση-Βιβλιοδεσία: Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών (ΙΕΤΑ)

Ο κατάλογος εκδόθηκε με την ευκαιρία της έκθεσης *Θαλασσογραφίες – Από τη Συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος* στην Πινακοθήκη Κυκλάδων στην Ερμούπολη Σύρου (17 Ιουλίου – 10 Σεπτεμβρίου 2022).

ISBN: 978-618-5536-23-7 (print) | ISBN: 978-618-5536-45-9 (online)
<https://doi.org/10.52903/ccrd.c3.2022>

© 2022 – Τράπεζα της Ελλάδος

EXHIBITION CONTRIBUTORS

Organisation:
Bank of Greece | Centre for Culture, Research & Documentation
Municipality of Syros-Hermoupolis | Culture Office

Co-ordination:
Panagiotis Panagakis
Manos Kordakis
Nikos Dougekos
Alikì Leontariti

Curated by: Charis Kanellopoulou
Co-ordination (on behalf of the Art Gallery of the Cyclades): Giorgos Altouvas

Research and support: Eirini Palioura
Communication: Aikaterini Spyrou, Alexandros Stylos, Maria Moschona
Press and Communications Advisor: Spyros Frangos
Architectural design: Nikos Dougekos
Graphic design: Nikos Dougekos, Efi Panagiotidi
Artwork conservation: Maria Kostopoulou
Artwork transportation: Orphee Beinoglou International Forwarders S.A.
Artwork hanging: Orphee Beinoglou International Forwarders S.A., Maria Kostopoulou, Eirini Palioura
Artwork insurance: Karavias Underwriting Agency S.A.
Prints: Bezerianos K. & Co. General
Frames: Lymparakis Private Company
Wooden constructions: Giorgos Printezis
Technical support: Services of the Municipality of Syros-Hermoupolis

CATALOGUE CONTRIBUTORS

Author/Editor: Charis Kanellopoulou
Editing/Proof-reading: Christina Linardaki
Translation: Yorgos Seferlis
Catalogue design and layout: Efi Panagiotidi
Printed and bound by: Bank of Greece Printing Works

The catalogue was published on the occasion of the exhibition *Seascapes – From the Bank of Greece Collection*, held at the Art Gallery of the Cyclades (July 17 – September 10, 2022).

ISBN: 978-618-5536-23-7 (print) | ISBN: 978-618-5536-45-9 (online)
<https://doi.org/10.52903/ccrd.c3.2022>

© 2022 – Bank of Greece

Η σχέση του ανθρώπου με τη θάλασσα είναι αρχέγονη και διαχρονική. Στη διαβίωση μέσω αυτής και στα θαλάσσια ταξίδια, στις διαδρομές του εμπορίου και των εξερευνήσεων, χαράσσεται η καταλυτική επίδραση της θάλασσας στην ιστορία, την παράδοση και την κουλτούρα των λαών που ζουν στις ακτές της.

Στη νεοελληνική τέχνη, η σημασία της θάλασσας καταγράφεται πληθωρικά μέσω της θαλασσογραφίας. Εξαιρετικά έργα τέχνης αυτού του ζωγραφικού είδους ανήκουν στη Συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος και τα πιο αντιπροσωπευτικά από αυτά παρουσιάζονται στην έκθεση *Θαλασσογραφίες* στην Ερμούπολη της Σύρου. Τα εν λόγω έργα, που χρονολογούνται από τα μέσα του 19ου αιώνα έως τη σύγχρονη εποχή, αναδεικνύουν τις διαφορετικές εικόνες της θάλασσας που συγκίνησαν και συγκινούν δημιουργούς και θεατές όλων των εποχών, καθώς και τους πολύπλευρους τρόπους εικαστικής απόδοσης και ερμηνείας τους.

Είναι ιδιαίτερη χαρά που οι *Θαλασσογραφίες* ταξιδεύουν στη Σύρο, τόπο με πλούσια ιστορία, πολιτιστική κληρονομιά και σύγχρονη δράση. Ακόμα, που φιλοξενούνται στην Πινακοθήκη Κυκλάδων – τμήμα του ιστορικού αρχιτεκτονήματος όπου στις αρχές της πορείας του ελληνικού κράτους λειτούργησαν Αποθήκες

Man’s relationship with the sea is primordial and timeless. Existence thanks to the sea and voyages in it, marine trade and exploration routes, mark out its catalytic effect on the history, tradition and culture of the peoples living on its shores.

In modern Greek art, the sea’s importance is profusely recorded through seascape painting. Excellent works of art of this genre form part of the Bank of Greece Collection and the most representative among them are included in the exhibition *Seascapes*, hosted in Hermoupolis, Syros. These artworks, dating from the mid-19th century to our modern time, highlight the different images of the sea that have always been and are still moving creators and spectators alike, as well as the multifaceted ways of their artistic rendition and interpretation.

It is a special pleasure that these *Seascapes* travel to Syros, a place of rich history, cultural heritage and present-day action. Furthermore, that they are displayed in the Art Gallery of the Cyclades – part of the historical buildings used in the early days of the Greek state as Transit Warehouses, serving

Διαμετακομίσεως για την εμπορική δραστηριότητα στο σημαντικό λιμάνι, καθιστώντας το πηγή οικονομικής ανάπτυξης και πολιτιστικής κίνησης.

Ευχαριστούμε θερμά τον Δήμο Σύρου-Ερμούπολης, και ιδιαίτερα τον Δήμαρχο κ. Νικόλαο Λειβαδάρα και την Αντιδήμαρχο Πολιτισμού κ. Αλίκη Λεονταρίτη, για την ευκαιρία αυτής της συνέργειας στην οργάνωση της έκθεσης *Θαλασσογραφίες – Από τη Συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος*. Στο νήμα συνέχειας της πολιτιστικής δραστηριότητας του νησιού, ευελπιστούμε να προσφέρουμε στους κατοίκους και τους επισκέπτες του μια αξιόλογη καλλιτεχνική εμπειρία, με αφορμή ένα από τα πιο γοητευτικά θέματα της ελληνικής τέχνης.

Πάννης Στουρνάρας
Διοικητής
Τράπεζας της Ελλάδος

the commercial activity of the significant port, and thus making it a driving force of economic growth and cultural progress.

We warmly thank the Municipality of Syros-Hermoupolis, and especially the Mayor, Mr. Nikolaos Livadaras, and the Deputy Mayor for Culture, Mrs. Aliki Leontariti, for the opportunity of this synergy in the organisation of the exhibition *Seascapes – From the Bank of Greece Collection*. Along the thread of continuity of the island’s cultural activity, our hope is to offer its residents and visitors a noteworthy artistic experience, springing from one of the most fascinating themes of Greek art.

Yannis Stournaras
Governor
Bank of Greece

Χαιρετισμός

Με μεγάλη μας χαρά καλωσορίζουμε στην Πινακοθήκη Κυκλάδων τις *Θαλασσογραφίες – Από τη Συλλογή έργων τέχνης της Τράπεζας της Ελλάδος*, μια ξεχωριστή έκθεση έργων εμβληματικών ζωγράφων της νεοελληνικής τέχνης.

Το θαλασσινό τοπίο, απόλυτα συννυφασμένο με τον τόπο μας, αποτέλεσε και αποτελεί έμπνευση για πλειάδα καλλιτεχνών. Και όχι άδικα. Η θάλασσα, επιβλητική, απρόβλεπτη και μυστηριώδης, κυριαρχεί σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής ως κατεξοχήν χώρος της ανθρώπινης δραστηριότητας. Είναι το κέντρο της ελληνικής ναυτιλίας και αλιείας, είναι η ευκαιρία για ζωτικές αποδράσεις, συνδέεται με μεγάλες πολεμικές στιγμές της ελληνικής ιστορίας.

Η «πλανεύτρα» θάλασσα, λοιπόν, άλλοτε γαλήνια κι άλλοτε ανταριασμένη, άλλοτε πρωταγωνίστρια κι άλλοτε σε δεύτερο πλάνο, έδωσε τροφή στη φαντασία και την έμπνευση Ελλήνων καλλιτεχνών, όπως του Κωνσταντίνου Βολανάκη, του Ιωάννη Αλταμούρα, του Αιμίλιου Προσαλέντη, του Νικόλαου Οθωναίου, του Κωνσταντίνου Μαλέα και άλλων σπουδαίων εικαστικών, έργα των οποίων νιώθουμε δέος και τιμή να φιλοξενούμε στην Πινακοθήκη μας.

Για το σπουδαίο αυτό εκθεσιακό γεγονός, οφείλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον Διοικητή της Τράπεζας

Greeting

It is with great pleasure that we welcome to the Art Gallery of the Cyclades the *Seascapes – From the Bank of Greece Art Collection*, a special exhibition of works of emblematic painters of modern Greek art.

The seascape, perfectly intertwined with our place, was and is an inspiration for many artists and not unfairly. The sea, imposing, unpredictable and mysterious, dominates all aspects of life as the pre-eminent place of human activity. It is the center of Greek shipping and fishing, it is the opportunity for vital escapes and it is associated with great moments of war in Greek history.

The “enchantress” sea, at times peaceful and at times turbulent, sometimes at center stage and sometimes in the background, has fed the imagination and inspiration of Greek artists, such as Konstantinos Volanakis, Ioannis Altamouras, Emilios Prossalentis, Nikolaos Othoneos, Konstantinos Maleas and other great painters, whose works we feel awe and honour to host in our Gallery.

For this great exhibition event, we warmly thank the Governor of the Bank of Greece Mr. Yannis Stournaras,

της Ελλάδος κ. Πάννη Στουρνάρα, τον Διευθυντή του Κέντρου Πολιτισμού, Έρευνας και Τεκμηρίωσης της Τράπεζας κ. Παναγιώτη Παναγάκη, καθώς και την ιστορικό τέχνης, επιστημονική υπεύθυνη και επιμελήτρια της Συλλογής έργων τέχνης της Τράπεζας της Ελλάδος Δρ. Χάρι Κανελλοπούλου για την άψογη συνεργασία και την άρτια οργάνωση. Επίσης, ευχαριστούμε το Γραφείο Πολιτισμού του Δήμου μας για την αδιάκοπη προσπάθειά του να εξασφαλίζει συνέργειες που προάγουν τον πολιτισμό του τόπου μας.

Εύχομαι οι *Θαλασσογραφίες* να μας παρασύρουν νοερά σε μαγευτικά ταξίδια...

Ο Δήμαρχος Σύρου-Ερμούπολης
Νικόλαος Λειβαδάρας

the Director of the Centre for Culture, Research and Documentation of the Bank Mr. Panagiotis Panagakis, as well as the Art historian, Scientific advisor and Curator of the Bank of Greece Art Collection Dr. Charis Kanellopoulou for the impeccable cooperation and the excellent organisation. We would also like to thank the Culture Office of our Municipality for its unremitting effort to ensure synergies that promote the culture of our island.

I wish that the *Seascapes* will mentally take us on magical journeys...

The Mayor of Syros-Hermoupolis
Nikolaos Livadaras

Σε έναν τόπο θαλασσινό, όπως η μεσογειακή χώρα μας, το υδάτινο στοιχείο – η φύση του και η δράση που φιλοξενεί, οι παραδόσεις και ο πολιτισμός που χάρη σε αυτό γεννιούνται – αναπόφευκτα αναλαμβάνει ρόλο κυρίαρχο και καταλυτικό σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής. Χώρος υλικός και πνευματικός, πραγματικός και φαντασιακός, η θάλασσα τροφοδοτεί διαχρονικά δημιουργικές δραστηριότητες και χαράσσει τρόπους και δρόμους ζωής. Προσφέρει το πέρασμα και δηλώνει τα όρια σε όσους μεταφέρουν και ανταλλάσσουν πολύτιμα αγαθά, συναισθήματα και ιδέες, ενώνει και χωρίζει λαούς που κατοικούν στα παράλιά της, αγκαλιάζει αλλά και ταλανίζει ανθρώπους που ταξιδεύουν και πορεύονται αναζητώντας νέους προορισμούς και πατρίδες.

Όπως στη ζωή, έτσι και στην καλλιτεχνική δημιουργία, οι πολύπλευρες όψεις της θάλασσας παρέχουν απλόχερα έμπνευση και παραστάσεις. Στη νεοελληνική ζωγραφική, το είδος της θαλασσογραφίας θέτει στο επίκεντρό της αυτές τις ποικίλες πτυχές, δίνοντας διάφορες διαστάσεις και συνδυασμούς του τοπίου: η θάλασσα και το μεγαλείο της φύσης, το παράκτιο τοπίο και η ανθρώπινη παρουσία ή δραστηριότητα, η θάλασσα σε σχέση με ιστορικά γεγονότα και πολεμικές σκηνές, η ζωή της ελληνικής ναυτοσύνης και των ψαράδων, η εμπορική δράση και η ταξιδιωτική απόδραση, η ζωτική ευχαρίστηση

In a seafaring place, such as our Mediterranean country, the water element, its nature and the action it hosts, the traditions and culture that are born thanks to it, inevitably take on a dominant and catalytic role in all aspects of life. A space both material and spiritual, real and imaginary, the sea, timelessly feeds creative activities and maps out fashions and ways of living. It offers the passage and declares the boundaries to those who carry and exchange valuable goods, feelings and ideas, it unites and separates peoples living on its shores, it embraces but also troubles people who travel and set course in search of new destinations and homelands.

As in life, so also in artistic creation, the multifaceted qualities of the sea generously provide inspiration and imagery. In modern Greek painting, the seascape theme focuses on these various aspects, imparting different dimensions and combinations of the landscape: the sea and the magnificence of nature, the coastal setting and human presence or activity, the sea in relation to historical events and war scenes, the life of native boatmen and fishermen, commercial action and voyaging distraction, the vital enjoyment of the sea experience

της θαλασσίνης εμπειρίας για το σώμα και το πνεύμα εντάσσονται και αναδεικνύονται ως ζωγραφικές σκηνές στο έργο σημαντικών Ελλήνων καλλιτεχνών.

Οι θαλασσογραφίες από τη Συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος αποτελούν ιδιαίτερες και αντιπροσωπευτικές εκδοχές της πλούσιας απόδοσης του θαλασσινού τοπίου, έτσι όπως εξελίσσεται παράλληλα με την πορεία της ελληνικής τέχνης από τα μέσα του 19ου αιώνα έως τη σύγχρονη εποχή. Στον πρώτο αιώνα έκφρασης της νεοελληνικής ζωγραφικής, οι Έλληνες καλλιτέχνες φέρουν στο προσωπικό ιδίωμά τους την επίδραση της ευρωπαϊκής παράδοσης της θαλασσογραφίας, με γόνιμο ενδιαφέρον για τους παραδοσιακούς τύπους και την απαιτούμενη περιγραφικότητα στις απεικονίσεις τόπων και γεγονότων. Βαδίζοντας στον 20ό και αργότερα στον 21ο αιώνα, η κατανόηση της ιδιαιτερότητας του ελληνικού τοπίου στρέφει τους δημιουργούς προς μια διαφορετική πρόσληψη της ατμόσφαιρας της ελληνικής θάλασσας και προς την εικαστική καταγραφή των ευμετάβλητων στοιχείων της, ανάλογα με τις συνθήκες και τις διαφοροποιήσεις που προκύπτουν. Στα έργα τους, κύριο λόγο διατηρεί η παραστατικότητα, αυτή τη φορά όμως με διαφορετικούς θεωρητικούς και τεχνοτροπικούς όρους, που επιτρέπουν κατά περίπτωση και έτερες ερμηνείες του θέματος, και άλλοτε μεταφορικές προεκτάσεις.

for body and spirit, all are encompassed and highlighted as painting scenes in the work of important Greek artists.

The seascape paintings from the Bank of Greece Art Collection constitute distinct and representative versions of the rich rendition of marine topography, as this evolves alongside the course followed by Greek art from the mid-19th century to the modern era. In the first century of expression of modern Greek painting, local artists carry in their personal idiom the influence of the European tradition of seascape painting, with a productive interest in the time-honoured formalities and the required descriptiveness in their depictions of places and events. Walking on into the 20th and, later on, in the 21st century, a better understanding of the uniqueness of the Greek landscape turns the creators towards a different perception of the atmosphere of the Greek sea and towards a visual recording of its variable elements, depending on the conditions and differentiations that occur. In their works, the focus is mainly on figurative representation, but this time on different theoretical and stylistic terms, which, on a case-by-case basis, allow for further interpretations of the topic, and sometimes for metaphoric extensions.

Για την έκθεση στην Πινακοθήκη Κυκλάδων επιλέχθηκαν έργα της Συλλογής από διαφορετικές θεματικές κατηγορίες της θαλασσογραφίας που καλύπτουν αυτή τη χρονική διαδρομή. Το τοπίο – φυσικό θαλάσσιο, παράκτιο, νησιωτικό – άλλοτε αποδίδεται ως πρωταγωνιστής και άλλοτε συνδυάζεται με γεγονότα της θάλασσας, καθημερινά και ιστορικά. Λιμενογραφίες και πλοιογραφίες αναδεικνύουν τη λεπτομερή παρατήρηση των καλλιτεχνών και τη δεξιοτεχνική ζωγραφική μεταφορά τόπων και αντικειμένων στον καμβά, φιλοξενώντας παράλληλα και την ανθρώπινη ναυτική δράση. Με την προσεκτικότερη παρατήρηση των έργων, γίνεται φανερό ότι τα επιμέρους θέματα εξελίσσονται αυτόνομα, δημιουργώντας το δικό τους βάθος εικαστικής παράδοσης. Παράλληλα, μαρτυρούν την έντονη σύνδεση με τα βιώματα, τις πεποιθήσεις και τις αναμνήσεις που πηγάζουν από τη ζωή στη θάλασσα, τόσο για τους δημιουργούς όσο και για τους θεατές τους.

Αφετηρία αποτελούν οι ικανοί θαλασσογράφοι του 19ου αιώνα, οι οποίοι θέτουν τις απαρχές της θεματικής για τη νεοελληνική ζωγραφική. Με σκοπό να υπηρετήσει το είδος της ιστορικής τοπιογραφίας με ένα θέμα από την Ελληνική Επανάσταση, ο Ιωάννης Πούλακας δημιουργεί την αναπαράσταση της *Ναυμαχίας της Ιτέας, 1827*

Selected for the exhibition at the Art Gallery of the Cyclades are works from the Bank of Greece Art Collection belonging to different thematic categories of seascape painting that cover this time course. The scenery —be it a natural marine, coastal, or island setting— is sometimes portrayed as the protagonist, and other times combined with sea-related events, both ordinary and historic ones. Paintings of ports and ships highlight the artists' detailed observation and the skilful painterly transfer of places and objects on the canvas, while also accommodating for human nautical action. Upon closer examination of the works, it becomes apparent that the individual topics evolve autonomously, creating their own depth of artistic tradition. At the same time, they testify to a strong connection with the experiences, beliefs and memories that spring from life at sea, for their creators and spectators alike.

It all starts with the skilled seascape painters of the 19th century, who set the early stages of the theme for modern Greek painting. Aspiring to serve the genre of historical landscape painting with a topic from the Greek War of Independence, Ioannis Poulakas creates the representation

(1890-1900· εικ. 1), αποδίδοντας την ατμόσφαιρα και την εξέλιξη των γεγονότων της ναυτικής πολεμικής σκηνής με δεινότητα ως προς τη σύνθεση και τον σχεδιασμό των λεπτομερειών πλοίων και θαλασσινού τόπου. Ακολούθως, οι εμβληματικοί ζωγράφοι Ιωάννης Αλταμούρας και Κωνσταντίνος Βολανάκης εκπροσωπούνται από μια σειρά έργων τους που τεκμηριώνει τη δεξιοτεχνική ποιότητα της ζωγραφικής τους και υπογραμμίζει τη σημαίνουσα θέση τους στην ιστορία της νεοελληνικής τέχνης.

Με επιδράσεις της βόρειας ευρωπαϊκής ζωγραφικής, αλλά και επιρροές ιμπρεσιονιστικές, το μοναδικό ιδίωμα του Ιωάννη Αλταμούρα ως προς την απόδοση της ανοικτής θάλασσας διαφαίνεται σε έργα του όπως τα *Έξω από το λιμάνι* (1874· εικ. 9), *Καράβια* (1874· εικ. 10), *Θαλασσογραφία* (1874· εικ. 12). Χαρακτηριστικές της ζωγραφικής του είναι οι εναλλασσόμενες πινελιές χρώματος που προσδίδουν κινητικότητα και αντανakλούν διαφορετικές χρονικές στιγμές, ενώ ιδιαίτερη σημασία αποκτά η διαχείριση του φωτός που αλλάζει την ατμόσφαιρα κατά περίπτωση, δημιουργώντας λυρική διάθεση.

Ο Κωνσταντίνος Βολανάκης είναι ενδελεχής μελετητής της θάλασσας, την οποία προσεγγίζει με σεβασμό στη φύση και απαράμιλλη σημασία στη ζωγραφική

of *The Naval Battle of Itea, 1827* (1890-1900; fig. 1), conveying the atmosphere and chain of events of the naval war scene with dexterity as regards the composition and the design of ship and sea area details. Subsequently, the emblematic painters Ioannis Altamouras and Konstantinos Volanakis are represented here by a series of their works that document the adeptness and quality of their painting technique and underline their seminal place in the history of modern Greek art.

With northern European painting influences, but also impressionist sways, the unique idiom of Ioannis Altamouras as regards the depiction of the open sea is evident in his works such as *Off the harbour* (1874; fig. 9), *Ships* (1874; fig. 10), and *Seascape* (1874; fig. 12). Characteristic of his art are the alternating touches of colour that impart mobility and reflect different moments in time, while the management of light that changes the atmosphere in each case takes prominence creating a lyrical mood.

Konstantinos Volanakis is a thorough observer of the sea, which he approaches with respect for nature and an unparalleled mindfulness

τεχνική. Η μαθητεία του στην Ακαδημία του Μονάχου διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη του έργου του προς αυτή την κατεύθυνση· ο ίδιος, ως λεπτολόγος παρατηρητής, σχηματίζει την εικόνα του θαλασσινού τοπίου με βάση το εικονογραφικό υλικό που προσεκτικά συλλέγει, ενώ η αμεσότητα των έργων του προκύπτει ακριβώς από την εξαντλητικά εμπεριστατωμένη επεξεργασία των σχεδιαστικών λεπτομερειών του ιδιαίτερου θέματος και των συνθηκών που επιχειρεί να αναδείξει. Έτσι, επί παραδείγματι, στην *Ακτή Φαλήρου* (περ. 1885· εικ. 5) παραδίδει την παράσταση μιας ήρεμης, φιλόξενης ακτής την ώρα του απογεύματος· *Το λιμάνι του Πειραιά* (1885-1888· εικ. 4), περιοχή στην οποία έζησε μετά την επιστροφή του από το Μόναχο το 1883, αποτελεί ένα από τα ιδιαίτερα μελετημένα τοπία του· τα *Σημαιοστόλιστα πλοία* (1889-1893· εικ. 2) και *Το πανηγύρι της Τήνου* (1890-1895· εικ. 3) αποπνέουν εορταστικό χαρακτήρα και αναδεικνύουν εθιμοτυπικές συνήθειες· ενώ ευαισθησία και λυρικότητα αναδύονται από τα *Δύο ψαράδικα* (περ. 1890· εικ. 6) και το *Νυχτερινό* (1895-1900· εικ. 7).

Απεικονίσεις πλοίων και καϊκιών, σε συνδυασμό με το θαλάσσιο στοιχείο, το λιμάνι ή και ηθογραφικές σκηνές, αποτελούν συνήθεις θεματικούς άξονες της θαλασσογραφίας. Οι καλλιτέχνες προβάλλουν

vis-à-vis his painting technique. His apprenticeship at the Munich Academy plays a key role in the progression of his work in this direction: based on meticulous observation, he shapes the image of the sea setting from the pictographic material he carefully collects, while the directness of his works is exactly the result of his exhaustively thorough processing of the designing details of each particular topic and the conditions he attempts to bring to light. Thus, for example, in *Faliro seashore* (c. 1885; fig. 5) he delivers the representation of a serene, hospitable coast in the afternoon. *The harbour of Piraeus* (1885-1888; fig. 4), an area where he lived after returning from Munich in 1883, is one of his most copiously thought-out landscapes. *The Flag-decked ships* (1889-1893; fig. 2) and *The festival on Tinos* (1890-1895; fig. 3) radiate a festive mood and highlight ritualistic customs, while sensitivity and lyricism emerge from *Two fishing boats* (c. 1890; fig. 6) and *Nocturne* (1895-1900; fig. 7).

Depictions of ships and boats, combined with the marine element, a harbour, or even genre scenes, are common thematic pivotal points in seascape painting. The artists show up the details of the hulls

τις λεπτομέρειες των σκαριών και της κατασκευής τους, τη σύνδεσή τους με την ανθρώπινη δραστηριότητα, ενώ η ατμόσφαιρα διαμορφώνεται από τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται το υγρό στοιχείο και η κίνηση του ανέμου, από τους τόνους των χρωμάτων, την ένταση και τη διαύγεια του φωτός. Ο βηματισμός οδηγεί από τον 19ο αιώνα στις αρχές του 20ού και από την ατμοσφαιρική ζωγραφική του Αιμίλιου Προσαλέντη (*Καΐκι και ατμόπλοιο*, 1880-1884· εικ. 13, *Βάρκα με κουπιά*, 1885-1890· εικ. 14) σε αυτήν του Κωνσταντίνου Ρωμανίδη (*Καΐκι στην ομίχλη*, 1930-1940· εικ. 15), και μετέπειτα στις θαλασσογραφίες των Περικλή Βυζάντιου (*Βάρκες*, 1930-1934· εικ. 18), Στέλιου Μηλιάδη (*Ψαρόβαρκες στο Τουρκολίμανο*, 1931-1936· εικ. 16), Μιχαήλ Αξελού (*Καΐκια στο λιμάνι της Καλαμάτας*, 1935· εικ. 17), Δήμου Μπραέσσα (*Καΐκι στην Κάρυστο*, χ.χ.· εικ. 19), που αντανakλούν τα ιμπρεσιονιστικά διδάγματα των δημιουργών τους. Στην ίδια θεματική ενότητα, οι Δημήτριος Γαλάνης (*Ιστιοφόρο*, 1928· εικ. 20) και Αλέξανδρος Κορογιαννάκης (*Κότερα*, 1965· εικ. 21) χαρίζουν σε αναπαραστάσεις ιστιοφόρων την εκφραστική ένταση της δυναμικής χάραξης, παράλληλα με τις εναλλαγές φωτεινότητας, κίνησης και ρυθμού σε κάθε έργο.

and their construction, their connection with human activity, while the atmosphere is shaped by the way in which the liquid element and the wind movement are presented, by the tones of the colours, by the intensity and clarity of light. The path leads from the late 19th century to the early 20th, and from the atmospheric painting of Emilios Prossalenti (*Caique and steamer*, 1880-1884; fig. 13, *Rowboat*, 1885-1890; fig. 14) to that of Konstantinos Romanidis (*Caique in fog*, 1930-1940.; fig. 15), and afterwards to the seascapes by Periklis Vyzantios (*Boats*, 1930-1934; fig. 18), Stelios Miliadis (*Fishing boats in Tourkolimano*, 1931-1936; fig. 16), Michael Axelos (*Caiques at the port of Kalamata*, 1935; fig. 17), and Dimos Braessas (*Caique at Karystos*, n.d.; fig. 19), which reflect the impressionist teachings of their creators. In the same thematic section, Dimitrios Galanis (*Sailboat*, 1928; fig. 20) and Alexandros Korogiannakis (*Yachts*, 1965; fig. 21) transfer to sailboat representations the expressive intensity of dynamic engraving, along with alternations of light, movement and rhythm in each work.

Στα πλέον απαιτητικά θέματα ανήκουν οι απεικονίσεις της θάλασσας και του ανοικτού της ορίζοντα, ως προς την απόδοση της «εύθραυστης» ζωγραφικής συνάντησης ουρανού και υγρού στοιχείου, αλλά και των διαφοροποιήσεων των περιβαλλοντικών συνθηκών. Στο ύφος του Ιμπρεσιονισμού – ή κατά την ελληνικότερη εκδοχή του Υπαιθρισμού – διαμορφώνονται έργα όπως των Νικόλαου Οθωναίου (*Συννεφιά*, 1936· εικ. 23), Νικόλαου Μαγιάση (*Άνεμοι νοτιοανατολικοί, Παλαιό Φάληρο*, περ. 1950· εικ. 28) και Αχιλλέα Βαρβαρέσου (*Ξημέρωμα στον Σαρωνικό*, χ.χ.· εικ. 25), ενώ ο Βασίλειος Χατζής, παρά το υπόβαθρό του στην ακαδημαϊκή ζωγραφική, επικεντρώνεται στη *Θαλασσογραφία* (1900-1910· εικ. 22) στην απόδοση της κίνησης μέσα από την εξπρεσιονιστική πινελιά, όπως αυτή απλώνεται τόσο στο υδάτινο μέρος όσο και στον ουρανό, δίχως πρόθεση σαφή διαχωρισμού του ορίζοντα. Μέσα από τη γλώσσα του Ρομαντισμού, το νυχτερινό τοπίο της Σοφίας Λασκαρίδου (*Νυχτερινή φαντασία (Ο Κάβος της Κυράς)*, 1906· εικ. 26) λαμβάνει ποιητικές και συμβολικές διαστάσεις, καθώς αναμοχλεύει το συναίσθημα που εγείρει μια ταραγμένη στιγμή, αποτυπωμένη ζωγραφικά με την εξπρεσιονιστική χειρονομία του χρώματος και τη δραματικότητα του φωτός.

Among the most demanding topics are depictions of the sea and its open horizon, in terms of rendering the “fragile” painted encounter between the sky and the liquid element, but also of the variations of the environmental conditions. The style of Impressionism —or its more Greek version of Plein-airism— formulates works such as those by Nikolaos Othonaios (*Clouds*, 1936; fig. 23), Nikolaos Magiasis (*South-eastern winds, Palaio Faliro*, c. 1950; fig. 28) and Achilleas Varvaressos (*Daybreak on the Saronic Gulf*, n.d.; fig. 25). Meanwhile, Vasileios Chatzis —despite his academic art background— in the *Seascape* (1900-1910; fig. 22) focuses on the rendition of movement through an expressionist brush, as this spreads over both water and sky parts, without any intention of clearly demarcating the horizon. Through the language of Romanticism, the night landscape of Sophia Laskaridou (*Nocturnal fantasy (Kavos Kyras)*, 1906; fig. 26) takes on poetic and symbolic dimensions, as it stirs up the emotion raised by a turbulent moment, established in painting via the expressionist gesticulation of colour and the dramatic exposition of light.

Νησιωτικά τοπία, ακτογραμμές, όρμοι, παραλίες – η σύζευξη της θάλασσας με τον χερσαίο χώρο – απεικονίζονται από πολλούς καλλιτέχνες κατά τον 20ό αιώνα, εμπλουτιζόμενα με αφηγηματικά στοιχεία που αναδεικνύουν τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, τον χαρακτήρα και την κουλτούρα κάθε τόπου. Οι εικονιστικές επιλογές και οι θεωρητικές αντιλήψεις αλλάζουν, και οι αναπαραστάσεις, άλλοτε ρεαλιστικές και άλλοτε περισσότερο αφηρημένες, κινούνται στο πλαίσιο των αναζητήσεων κάθε δημιουργού, με κατευθύνσεις από τον ευρωπαϊκό μοντερνισμό έως την ελληνική παράδοση.

Υπό αυτό το πρίσμα, στον ανανεωτή της ελληνικής ζωγραφικής Κωνσταντίνο Μαλέα, το τοπίο της *Μονεμβασιάς* (1924-1928· εικ. 34) εμφανίζεται emphatically ζωηρά, ζωντανό ως προς την ένταση του φωτός και των χρωμάτων, ενώ η αίσθηση της ελληνικότητας του τόπου εντείνεται με οδηγό ιμπρεσιονιστικά και μεταϊμπρεσιονιστικά χαρακτηριστικά. Στα παραθαλάσσια τοπία των Πολύκλειτου Ρέγκου (*Καραβόσκαρο και μύλος, Σκιάθος*, 1948· εικ. 29) και Κικής Τυπάλδου-Λασκαράτου (*Υδρα, χειμώνας, χ.χ.*· εικ. 30) διαφαίνονται οι συνδέσεις με την κληρονομιά της βυζαντινής και της λαϊκής τέχνης αντίστοιχα, παράλληλα με τις επιρροές του Μοντέρνου. Στο έργο του Βάσου Γερμενή *Τοπίο της Σαντορίνης*

Island landscapes, coastlines, coves, beaches —the tie between sea and land spaces— are depicted by many artists in the 20th century and on, enriched with narrative elements that highlight the geographical features, the character and the culture of each place. The pictorial choices and the theoretical perceptions change, and the representations, sometimes realistic and other times more abstract, move within the context of each creator’s quests, with bearings ranging from European modernism to Greek tradition.

In this light, in the renovator of Greek painting Konstantinos Maleas, the scenery of *Monemvasia* (1924-1928; fig. 34) appears emphatically vivid in terms of light and colour intensity, while the sense of the landscape’s Greekness is intensified on the basis of impressionist and post-impressionist features. The coastal settings by Polykleitos Regkos (*Ship hull and mill, Skiathos*, 1948; fig. 29) and Kiki Typaldou-Laskaratou (*Hydra, winter*, n.d.; fig. 30) respectively point to connections with the heritage of Byzantine and folk art, and at the same time with influences of the Modern. In the work *Landscape of Santorini* (1935-1938;

(1935-1938· εικ. 33), το σκληρό και δυνατό φως αναλαμβάνει να αποδώσει με ρεαλισμό την ένταση και τη θερμότητα του νησιωτικού τοπίου. Στην *Υδρα* του Γιώργου Μαυροΐδη (1961· εικ. 35) θερμά χρώματα σε συνδυασμό με το λευκό διαγράφουν αφαιρετικά το νησιωτικό τοπίο και μεταφέρουν στον θεατή ένα είδος «αντανάκλασης» της εικόνας του. Αντίστοιχα, η «ανεπιτήδευτη» εξπρεσιονιστική γραφή της Κούλας Μπεκιάρη (*Paysage-Ομπρέλες στην ακτή*, 1956· εικ. 46) απελευθερώνει τη σκέψη και το συναίσθημα, και επιδιώκει την αναφορά στην εντύπωση μιας μέρας ή μιας εποχής, του χώρου και των συνθηκών του.

Ως αντίστιξη, στις υδατογραφίες του Πάρι Πρέκα (*Αμοργός, το πλοίο της άγονης γραμμής*, 1981· εικ. 49 και *Σάμος, Πυθαγόρειο*, 1986· εικ. 48), το ρευστό χρώμα δίνει την αίσθηση ενός λεπτού ατμοσφαιρικού θαλασσινού στιγμιότυπου. Στον ίδιο συναισθηματικό τόνο, ο Θανάσης Μακρής επιχειρεί στο *Αιτωλικό* (2013· εικ. 36) να απεικονίσει το παράκτιο τοπίο ως μια φευγαλέα εικόνα που μοιάζει να περνά από το βλέμμα και να εγγράφεται στη μνήμη.

Οι άνθρωποι και η δραστηριότητά τους – την ώρα της εργασίας τους ή της ευεργετικής αναψυχής – εμπνέουν το τοπίο της θάλασσας, σε έργα

fig. 33) by Vasos Germenis, the harsh strong light undertakes to realistically emanate the intensity and heat of the island landscape. In *Hydra* (1961; fig. 35) by Yorgos Mavroidis, warm colours in combination with the white abstractly mark out the island scenery and convey to the viewer a kind of “reflection” of its image. Correspondingly, the “unpretentious” expressionist touch of Koula Bekiari (*Paysage-Umbrellas on the beach*, 1956; fig. 46) liberates all thought and feeling, and seeks to allude to the impression of a day, or of a season, of the place and its conditions.

In contrast, in the watercolours by Paris Prekas (*Amorgos, the ship of the unprofitable route*, 1981; fig. 49 and *Samos, Pythagorion*, 1986; fig. 48), the fluid shading gives the sense of a subtle atmospheric snapshot of a sea image. On the same emotional note, Thanassis Makris attempts in *Aetoliko* (2013; fig. 36) to portray the coastal countryside as a fleeting glimpse that seems to travel through the eyes and be recorded in memory.

People and their activity —during their work or their precious leisure time— enliven the landscape of the sea in works that document different aspects

που καταγράφουν διαφορετικές εκφάνσεις της καθημερινότητας των λιμανιών, των καρνάγιων και των ακτών, προσφέροντας και τη δυνατότητα της κοινωνικής παρατήρησης του χώρου. Έτσι, η εργασία στο καρνάγιο και η καθημερινότητα των εργατών εκεί απασχολούν τον Γιώργο Βελισσαρίδη στο έργο *Το βάψιμο του καϊκιού* (1951· εικ. 40): με δυναμική προτίμηση στο χρώμα δίνεται η εντύπωση μιας ζεστής ημέρας εργασιακού φόρτου, με έντονο φως. Η εικόνα του λιμανιού και των αγκυροβολημένων πλοίων αναπαράγεται αντίστοιχα στα έργα των Αλέξανδρου Κορογιαννάκη (*Καράβια*, 1950-1960· εικ. 39) και Μιχαήλ Αξελού (*Το κόκκινο λίμπερτυ*, 1951· εικ. 38), όπως και στο βιομηχανικό *Κερατσίνι* (1961· εικ. 37) του Γιάννη Στίνη. Στον αντίποδα του καθημερινού μόχθου, στιγμές καλοκαιρινής ευεξίας καταγράφουν έργα όπως οι *Κολυμβητές του Παλαιού Φαλήρου* (1935· εικ. 42), *Παραλία Παλαιού Φαλήρου* (1949· εικ. 43), *Ψαράς* (1920· εικ. 41) του Μιχαήλ Αξελού, και *Άλιμος-Κολυμβητές* (1945-1951· εικ. 44) του Αλέξανδρου Κορογιαννάκη. Ενώ η *Θάλασσα* (2013· εικ. 47) της Μαρίας Φιλοπούλου αναδεικνύει την αδιαμφισβήτητη αξία της ομορφιάς του ελληνικού τοπίου και επιχειρεί να αιχμαλωτίσει την οικεία ανάμνηση της θαλασσινής ακτής και της αύρας της.

of the daily life of ports, boatyards and coasts, enabling in parallel a social observation of space. Thus, work at the dockyard and the everyday life of the workers there engage the art of Giorgos Velissaridis in *Painting the caïque* (1951; fig. 40): a dynamic preference for colour gives the impression of a warm labour-intensive day under a bright light. The imagery of the harbour and of anchored ships are respectively reproduced in the works by Alexandros Korogiannakis (*Ships*, 1950-1960; fig. 39) and Michael Axelos (*The red liberty ship*, 1951; fig. 38), as well as in the industrial *Keratsini* (1961; fig. 37) by Yannis Stinis. At the very opposite of day-to-day toil, moments of summer cheerfulness are recorded in works such as *Swimmers at Palaio Faliro beach* (1935; fig. 42), *Palaio Faliro beach* (1949; fig. 43), and *Fisherman* (1920; fig. 41) by Michael Axelos, or *Alimos beach-Swimmers* (1945-1951; fig. 44) by Alexandros Korogiannakis, whereas *Sea* (2013; fig. 47) by Maria Filopoulou highlights the indisputable value of the beauty of Greek landscape and tries to capture the familiar reminiscence of the sea coast and its aura.

Στο τέλος της διαδρομής, δύο έργα αφαιρετικού ύφους και συμβολικού χαρακτήρα προσανατολίζουν τη σκέψη σε διαχρονικές έννοιες και ιδέες της θαλασσινής ζωής και του νησιωτικού τοπίου. Σε θαλερό φως και μπροστά από τον ορίζοντα της θάλασσας, οι *Σκουριασμένες λαμαρίνες* (χ.χ· εικ. 50) του Σωτήρη Σόρογκα σχεδιάζονται με γραμμικό και ευαίσθητο σχέδιο, συμπυκνώνοντας με ασκητισμό και λιτότητα το ίχνος του χρόνου που περνά, τόσο ως προς την αξία που προσθέτει στην ύπαρξη όσο και ως προς το αναπόφευκτο της φθοράς. Ακολουθώντας, στα *Πανιά καϊκιών* (1962· εικ. 51) του Πάρι Πρέκα πλοηγό αποτελεί η γεωμετρική γλώσσα και η λιτή εκφραστική δύναμή της· οι επαναλαμβανόμενες λευκές επιφάνειες του έργου δομούν το αρχιτεκτονημένο περιβάλλον του και νοηματοδοτούν το θαλασσινό θέμα και τη μνημειακή, ως προς τη ζωγραφική διαχείριση, αποτύπωσή του.

Τόπος που αποτελεί την κατοικία μας, καθορίζει την ιστορία και τις παραδόσεις μας, προσδιορίζει τις απαρχές της προέλευσης και την ιδεολογία της ταυτότητάς μας, προσφέρει στην επιβίωση και την ανάτασή μας, η θάλασσα και ο κόσμος της λειτούργησαν και λειτουργούν ως ελκυστικά εικαστικά ερεθίσματα για πλειάδα καλλιτεχνών.

At the end of this course, two works of abstract style and symbolic character reorient thought towards timeless concepts and ideas of life at sea and the island landscape. In clear bright light and in front of the sea horizon, *Rusted metal sheets* (n.d.; fig. 50) by Sotiris Sorogas are drawn following a linear and delicate design, condensing with asceticism and austerity the traces of passing time, both in terms of the value that it adds to existence as well as of the inevitability of wear and tear. Thereafter, in *Sails* (1962; fig. 51) by Paris Prekas, serving as navigator is geometric language with its plain expressive power: the repeated white surfaces of the work arrange the architectural nature of its surroundings and give meaning to the marine topic and to its monumental—in terms of painting management— demonstration.

A place that is our home, defines our history and our traditions, establishes the starting point of the origin and ideology of our identity, contributes to our survival and our ascent, the sea and its world, have been and are still functioning as appealing visual stimuli for a multitude of artists. As much on the academic terms of 19th-century landscape

Τόσο με τους ακαδημαϊκούς όρους της τοπιογραφίας του 19ου αιώνα όσο και με τις διαρκώς ανανεούμενες κατευθύνσεις της ζωγραφικής κάθε νεότερης εποχής, μέσα από την προσωπική γραφή κάθε καλλιτέχνη, οι αναπαραστάσεις της θάλασσας γίνονται φορείς νοημάτων αναφορικά με τη συνθήκη ενός πολυποίκιλου εξωτερικού περιβάλλοντος, τις μορφές της εσωτερικής ζωής του – ως φυσικού τόπου και ψυχικής κατάστασης – και τους τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι έχουμε δράσει σε αυτήν και την έχουμε κατασκευάσει. Έτσι, χάρη στο εκφραστικό χάρισμα της τέχνης, πολυδιάστατες οπτικές, επιμέρους χαρακτηριστικά, φανεροί και αδιόρατοι συσχετισμοί γύρω από το θαλασσινό τοπίο αναδύονται και φωτίζουν τόσο τη ρεαλιστική και πραγματιστική εικόνα, όσο και τη λυρική και σαγηνευτική αίσθηση της θαλασσινής εμπειρίας.

Χάρης Κανελλοπούλου

Ιστορικός τέχνης, επιστημονική υπεύθυνη
και επιμελήτρια της Συλλογής έργων τέχνης
της Τράπεζας της Ελλάδος

painting as in the constantly renewed directions of painting in each new era, through the personal touch of each artist, representations of the sea become carriers of meanings regarding the condition of a diverse external environment, the forms of its inner life —both as a physical place and a mental state— and the ways in which we humans have acted on it and have constructed it. Thus, thanks to the expressive gift of art, multidimensional visions, individual characteristics, obvious and indiscernible correlations concerning the seascape emerge and illuminate as much the realistic and pragmatist image, as the lyrical and seductive sense of the sea experience.

Charis Kanellopoulou

Art historian, Scientific advisor and Curator
of the Bank of Greece Art Collection

Εικ. 1. Ιωάννης Πούληακας, Η ναυμαχία της Ιτέας, 1827, 1890-1900.
Fig. 1. Ioannis Poulakas, The naval battle of Itea, 1827, 1890-1900.

Εικ. 2. Κωνσταντίνος Βολανάκης, Σημαιοστόλιστα πηλοία, 1889-1893.
Fig. 2. Konstantinos Volanakis, Flag-decked ships, 1889-1893.

Εικ. 3. Κωνσταντίνος Βολανάκης, *Το πανηγύρι της Τήνου*, 1890-1895.
Fig. 3. Konstantinos Volanakis, *The festival on Tinos*, 1890-1895.

Εικ. 4. Κωνσταντίνος Βολανάκης, *Το λιμάνι του Πειραιά*, 1885-1888.
Fig. 4. Konstantinos Volanakis, *The harbour of Piraeus*, 1885-1888.

Εικ. 5. Κωνσταντίνος Βοϊτανάκης, *Ακτή Φαλήρου*, περ. 1885.
Fig. 5. Konstantinos Volanakis, *Faliro seashore*, c. 1885.

Εικ. 6. Κωνσταντίνος Βοϊτανάκης, *Δύο ψαράδικα*, περ. 1890.
Fig. 6. Konstantinos Volanakis, *Two fishing boats*, c. 1890.

Εικ. 7. Κωνσταντίνος Βολανάκης, *Νυχτερινό*, 1895-1900.
Fig. 7. Konstantinos Volanakis, *Nocturne*, 1895-1900.

Εικ. 8. Ιωάννης Αλταμούρας, *Βάρκες στην αμμουδιά*, 1872-1874.
Fig. 8. Ioannis Altamouras, *Boats on the beach*, 1872-1874.

Εικ. 9. Ιωάννης Αλταμούρας, *Εξω από το λιμάνι*, 1874.
Fig. 9. Ioannis Altamouras, *Off the harbour*, 1874.

Εικ. 10. Ιωάννης Αλταμούρας, *Καράβια*, 1874.
Fig. 10. Ioannis Altamouras, *Ships*, 1874.

Εικ. 11. Ιωάννης Αλταμούρας, *Ιστιοφόρα*, 1874.
 Fig. 11. Ioannis Altamouras, *Sailing ships*, 1874.

Εικ. 12. Ιωάννης Αλταμούρας, *Θαλασσογραφία*, 1874.
 Fig. 12. Ioannis Altamouras, *Seascape*, 1874.

Εικ. 13. Αιμίλιος Προσαλέντης, *Καΐκι και ατμόπλοιο*, 1880-1884.
Fig. 13. Emilianos Prosalentis, *Caique and steamer*, 1880-1884.

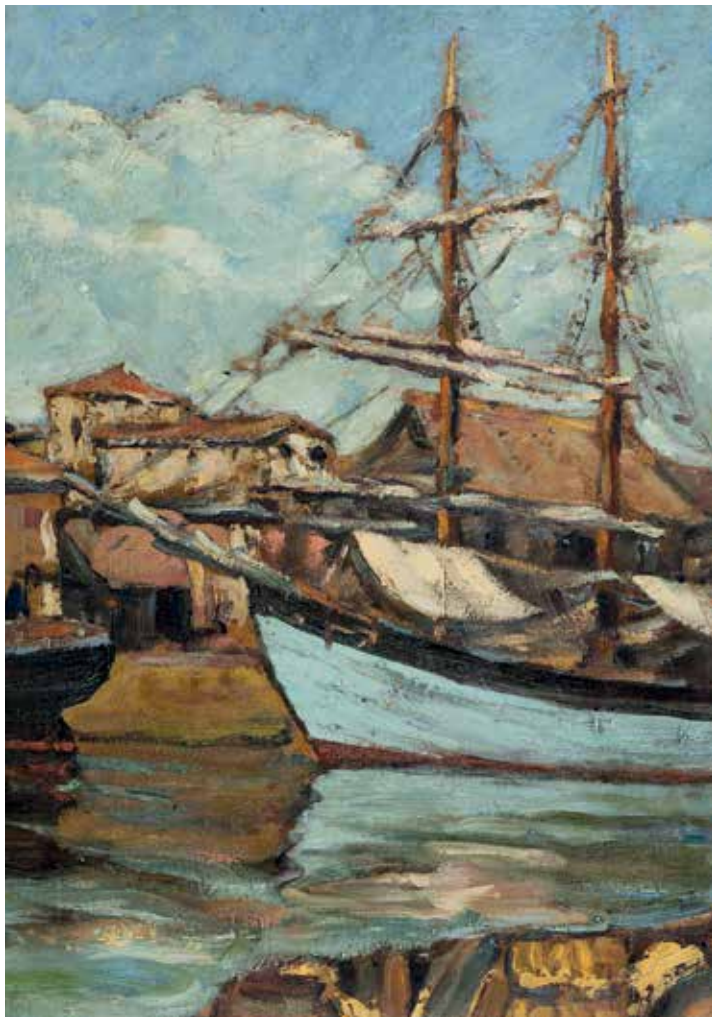
Εικ. 14. Αιμίλιος Προσαλέντης, *Βάρκα με κουπιά*, 1885-1890.
Fig. 14. Emilianos Prosalentis, *Rowboat*, 1885-1890.

Εικ. 15. Κωνσταντίνος Ρωμανίδης, Καΐκι στην ομίχλη, 1930-1940.
Fig. 15. Konstantinos Romanidis, Caique in fog, 1930-1940.

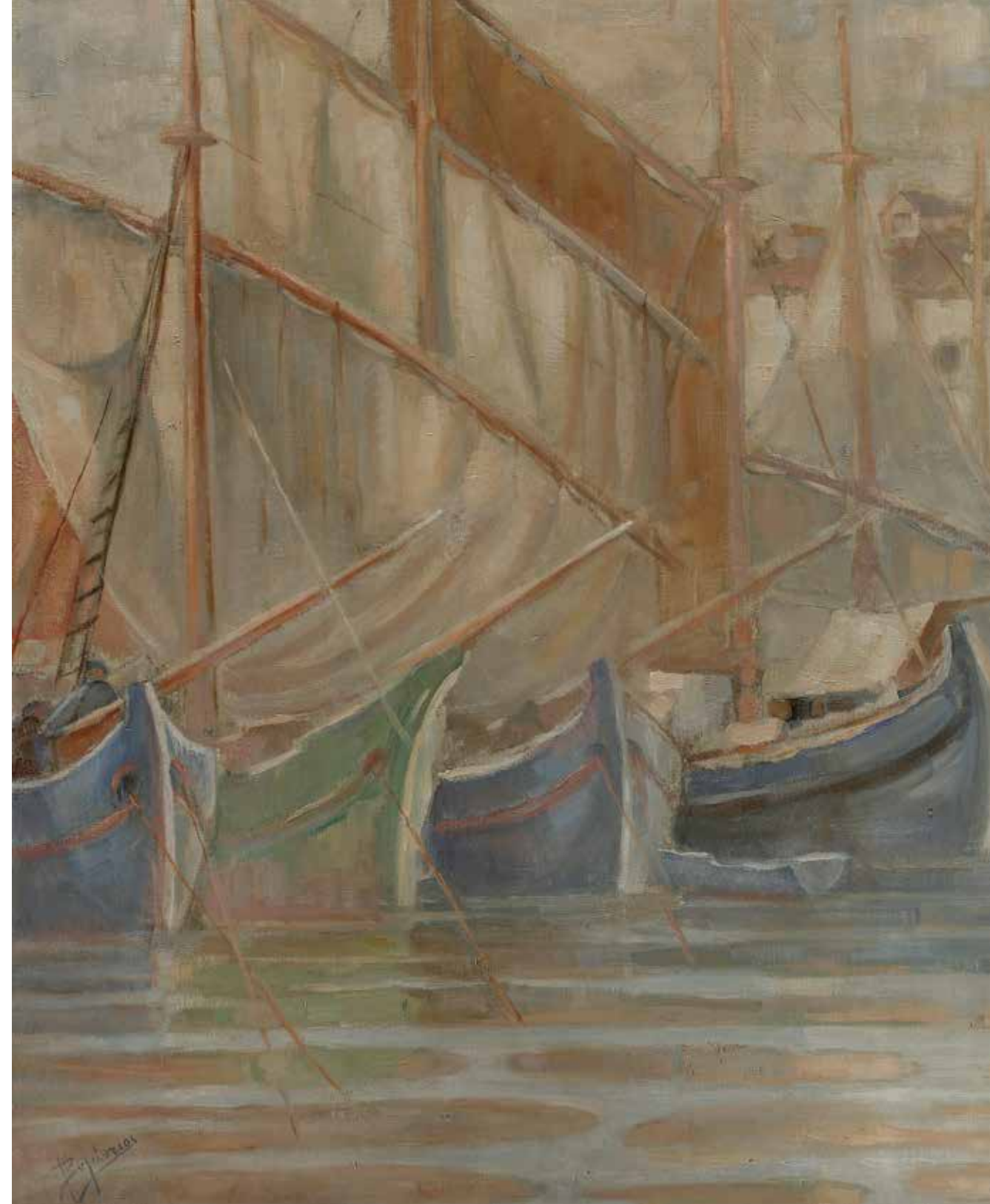

Εικ. 16. Στέλιος Μηλιάδης, Ψαρόβαρκες στο Τουρκολήμανο, 1931-1936.
Fig. 16. Stelios Miliadis, Fishing boats in Tourkolimano, 1931-1936.

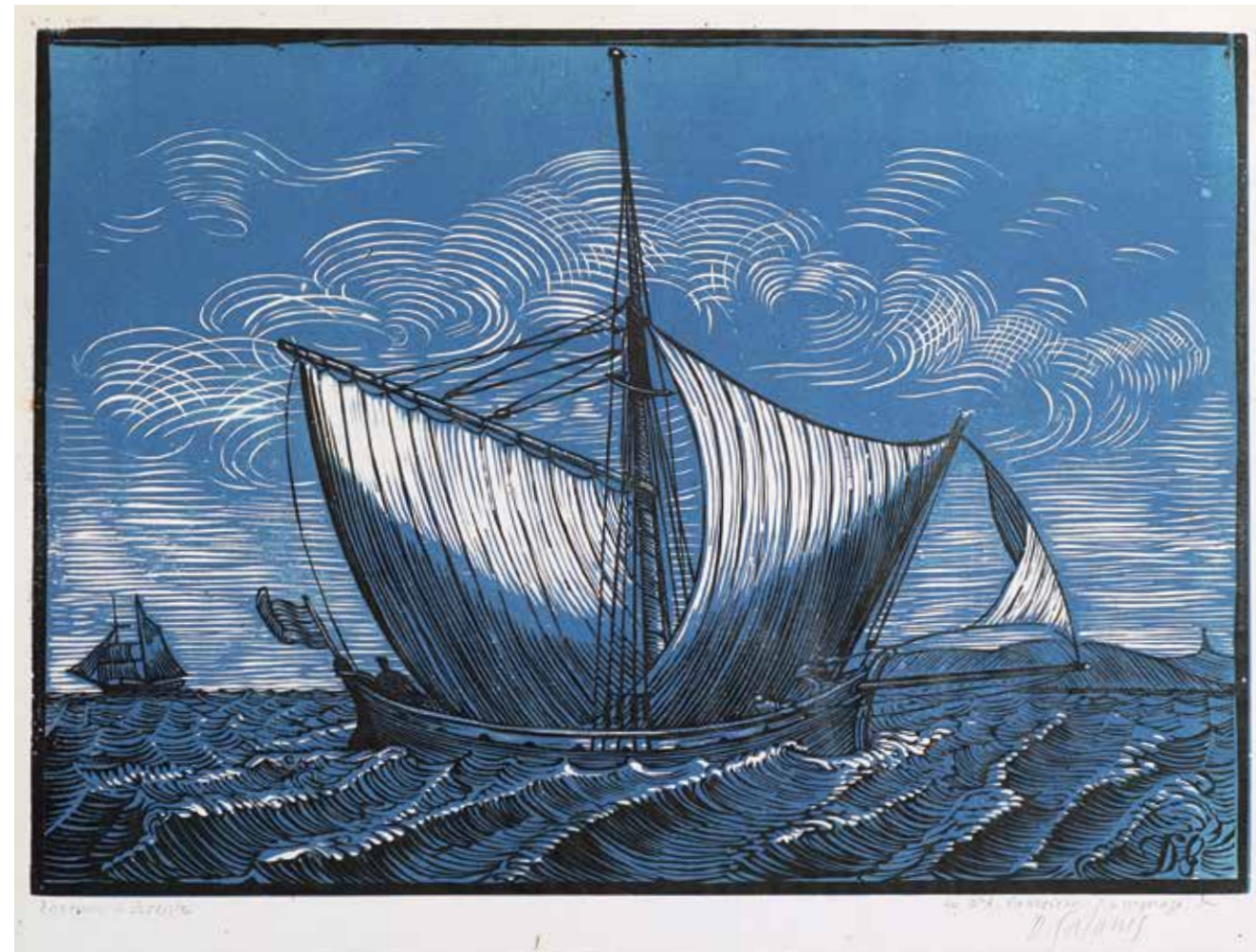
Εικ. 17. Μιχαήλ Αξεῖος, Καῖκια στο ῥιμάνι της Καῖαμάτας, 1935.
Fig. 17. Michael Axelos, Caiques at the port of Kalamata, 1935.

Εικ. 18. Περικῖης Βυζάντιος, Βάρκες, 1930-1934.
Fig. 18. Periklis Vyzantios, Boats, 1930-1934.

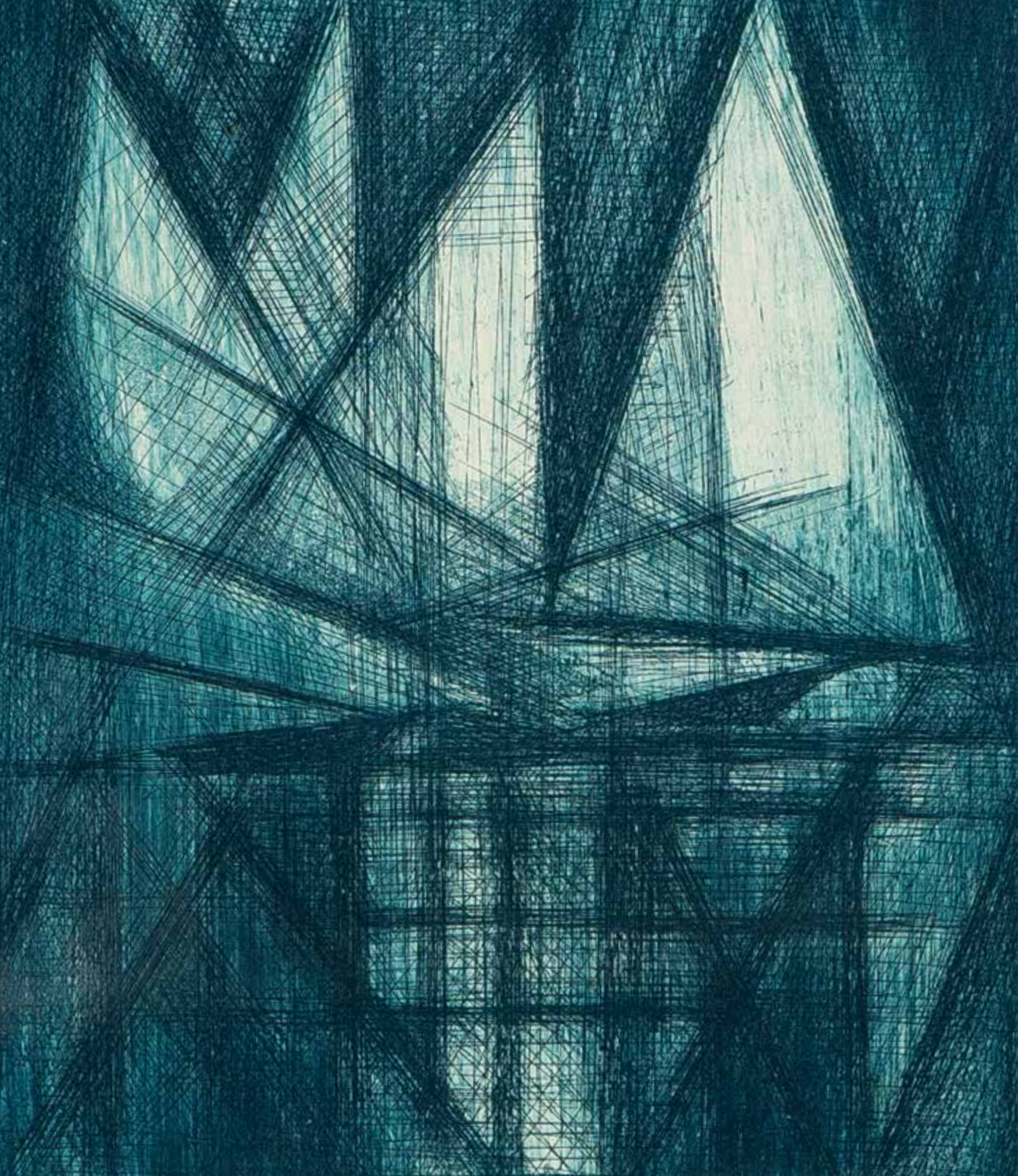

Εικ. 19. Δήμος Μπραέσσας, *Καϊκι στην Κάρυστο*, χ.χ.
Fig. 19. Dimos Braessas, *Caique at Karystos*, n.d.

Εικ. 20. Δημήτριος Γαλάνης, *Ιστιοφόρο*, 1928.
Fig. 20. Dimitrios Galanis, *Sailboat*, 1928.

Εικ. 22. Βασίλειος Χατζής, Θαλασσογραφία, 1900-1910.
Fig. 22. Vasileios Chatzis, Seascape, 1900-1910.

Εικ. 21. Αλέξανδρος Κορογιαννάκης, Κότερα, 1965.
Fig. 21. Alexandros Korogiannakis, Yachts, 1965.

Εικ. 23. Νικόλαος Οθωναίος, *Συννεφιά*, 1936.
Fig. 23. Nikolaos Othonaios, *Clouds*, 1936.

Εικ. 24. Σπύρος Βανδώρος, *Κυκλαδίτικο μετέμι*, 1938.
Fig. 24. Spyros Vandonros, *Etesian at the Cyclades*, 1938.

Εικ. 25. Αχιλλέας Βαρβαρέσος, *Ξημέρωμα στον Σαρωνικό*, χ.χ.
Fig. 25. Achilleas Varvaressos, *Daybreak on the Saronic Gulf*, n.d.

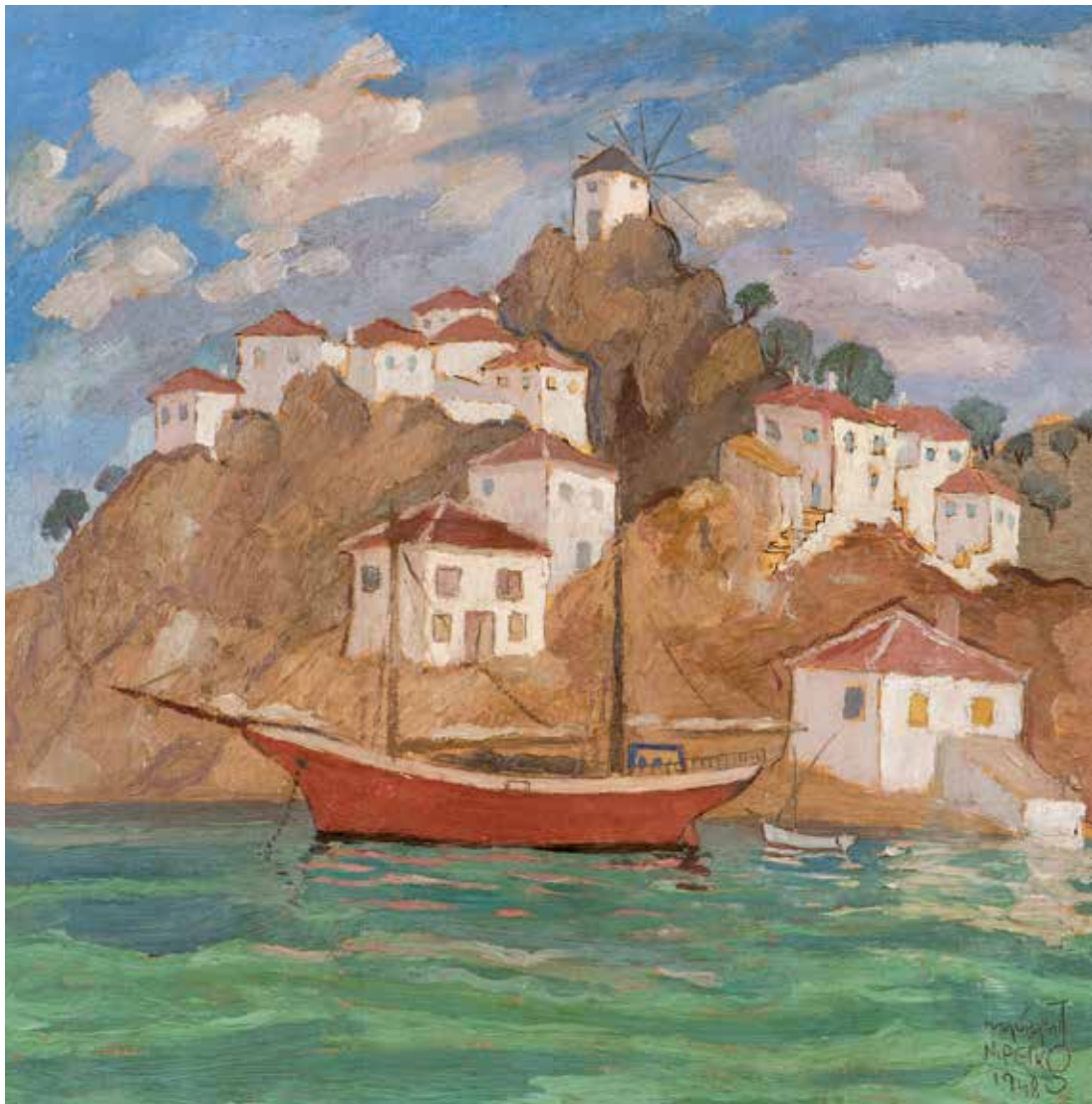
Εικ. 26. Σοφία Λασκαρίδου, *Νυχτερινή φαντασία (Ο Κάβος της Κυράς)*, 1906.
Fig. 26. Sophia Laskaridou, *Nocturnal fantasy (Kavos Kyras)*, 1906.

Εικ. 27. Γεώργιος Κωτσάκης (Κοτσάκης), *Θαλασσογραφία*, 1925-1930.
Fig. 27. Georgios Kotsakis, *Seascape*, 1925-1930.

Εικ. 28. Νικόλαος Μαγιάσης, *Άνεμοι νοτιοανατολικοί, Παλαιό Φάληρο*, περ. 1950.
Fig. 28. Nikolaos Magiasis, *South-eastern winds, Palaio Faliro*, c. 1950.

Εικ. 29. Πολύκλειτος Ρέγκος, *Καραβόσκαρο και μύλος, Σκιάθος*, 1948.
Fig. 29. Polykleitos Regkos, *Ship hull and mill, Skiathos*, 1948.

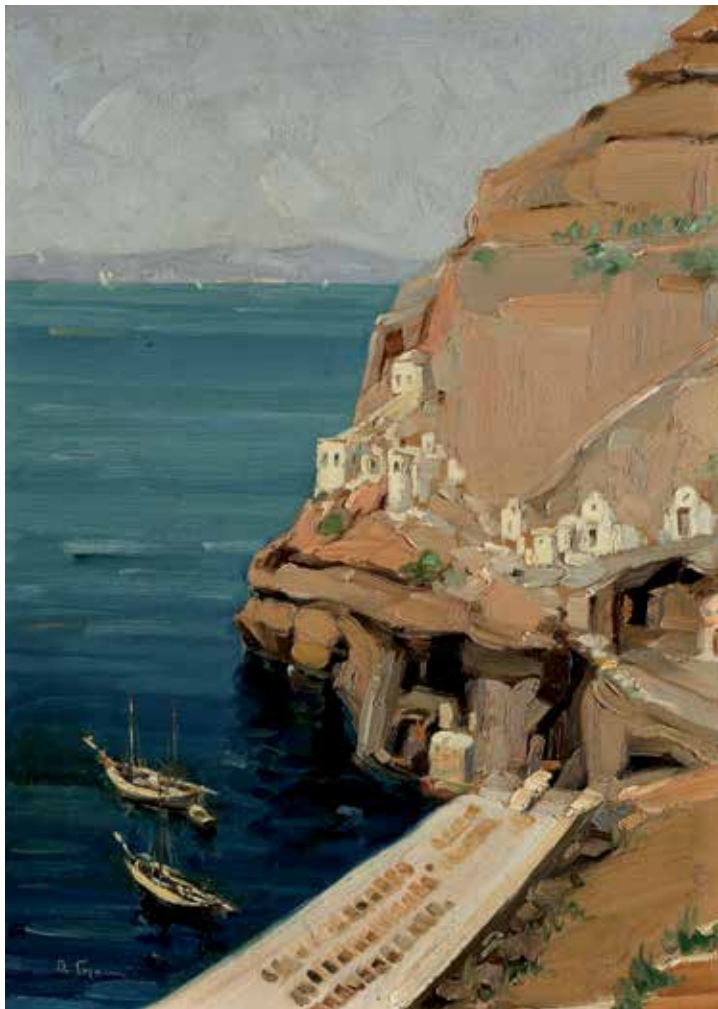
Εικ. 30. Κική Τυπάλδου-Λασκαράτου, *Ύδρα, χειμώνας*, x.x.
Fig. 30. Kiki Typaldou-Laskaratou, *Hydra, winter*, n.d.

Εικ. 31. Γιώργος Βελισσαρίδης, *Σαντορίνη*, x.x.
Fig. 31. Giorgos Velissaridis, *Santorini*, n.d.

Εικ. 32. Μιχαήλ Αξελός, *Μύκονος*, 1956.
Fig. 32. Michael Axelos, *Mykonos*, 1956.

Εικ. 33. Βάσος Γερμενής, *Τονίο της Σαντορίνης*, 1935-1938.
Fig. 33. Vasos Germenis, *Landscape of Santorini*, 1935-1938.

Εικ. 34. Κωνσταντίνος Μαλέας, *Μονεμβασιά*, 1924-1928.
Fig. 34. Konstantinos Maleas, *Monemvasia*, 1924-1928.

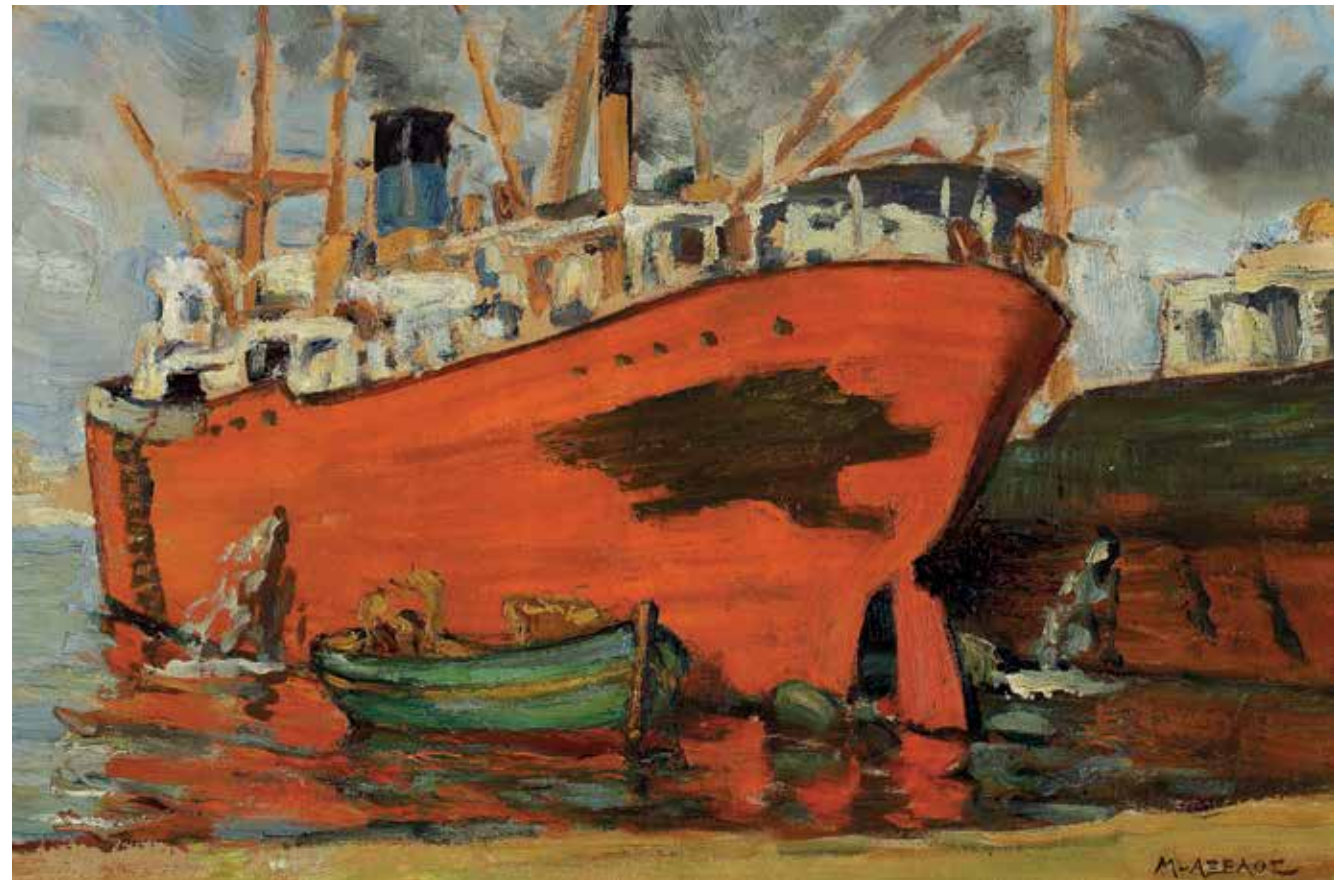
Εικ. 35. Γιώργος Μαυροΐδης, *Υδρα*, 1961.
Fig. 35. Yorgos Mavroidis, *Hydra*, 1961.

Εικ. 36. Θανάσης Μακρής, *Αιτωλικό*, 2013.
Fig. 36. Thanassis Makris, *Aetoliko*, 2013.

Εικ. 37. Γιάννης Στίνης, *Κερατσίνι*, 1961.
Fig. 37. Yannis Stinis, *Keratsini*, 1961.

Εικ. 38. Μιχαήλ Αξελός, *Το κόκκινο ήλιμπερτ*, 1951.
Fig. 38. Michael Axelos, *The red liberty ship*, 1951.

Εικ. 39. Αλέξανδρος Κορογιαννάκης, *Καράβια*, 1950-1960.
Fig. 39. Alexandros Korogiannakis, *Ships*, 1950-1960.

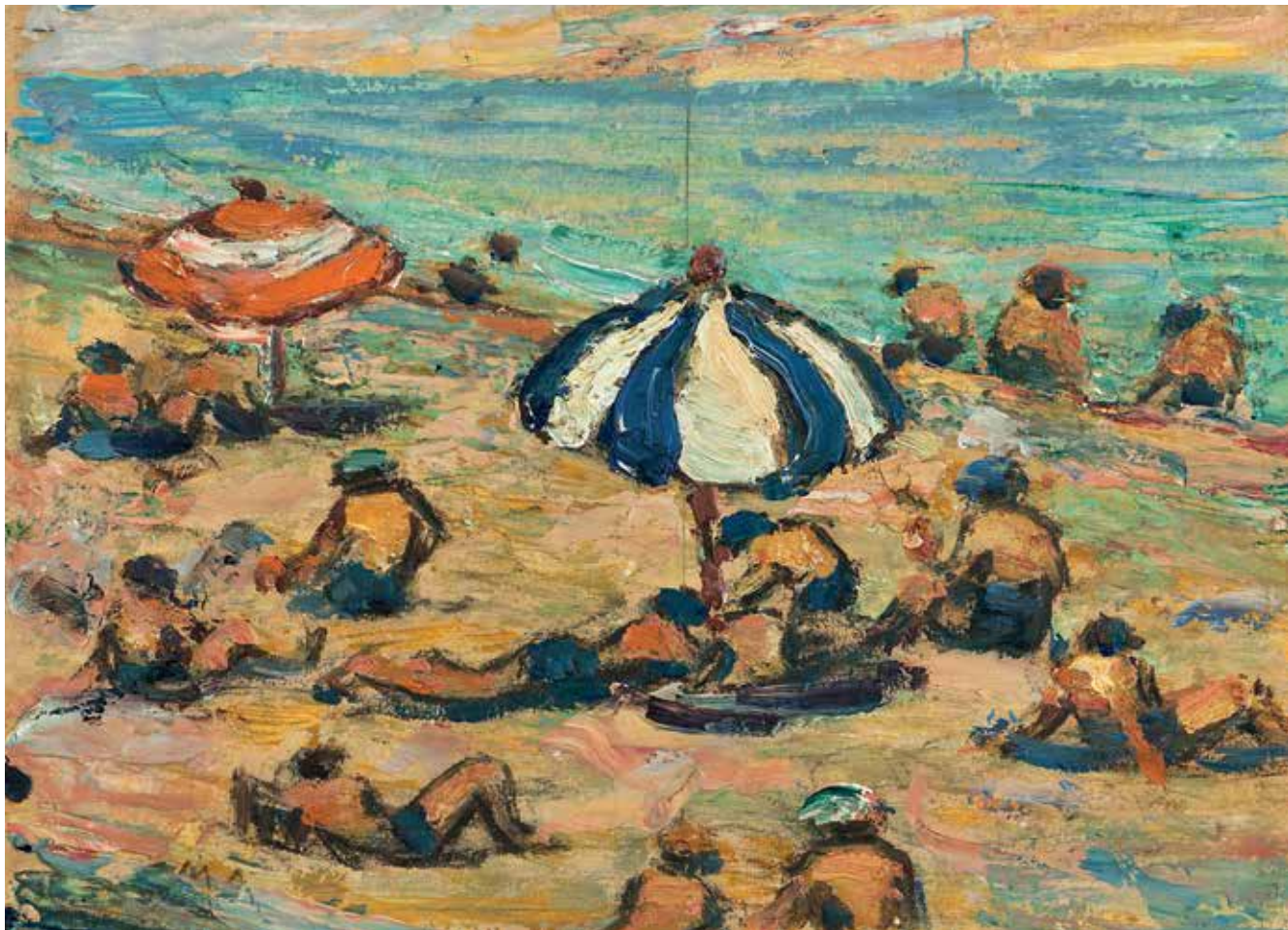
Εικ. 40. Γιώργος Βελισσαρίδης, *Το βάψιμο του καϊκιού*, 1951.
Fig. 40. Giorgos Velissaridis, *Painting the caique*, 1951.

Εικ. 41. Μιχαήλ Αξελλός, *Ψαράς*, 1920.
Fig. 41. Michael Axelos, *Fisherman*, 1920.

Εικ. 42. Μιχαήλ Αξελλός, *Κολυμβητές του Παλαιού Φαλήρου*, 1935.
Fig. 42. Michael Axelos, *Swimmers at Palaio Faliro beach*, 1935.

Εικ. 43. Μιχαήλ Αξελός, *Παραλία Παλαιού Φαλήρου*, 1949.
Fig. 43. Michael Axelos, *Palaio Faliro beach*, 1949.

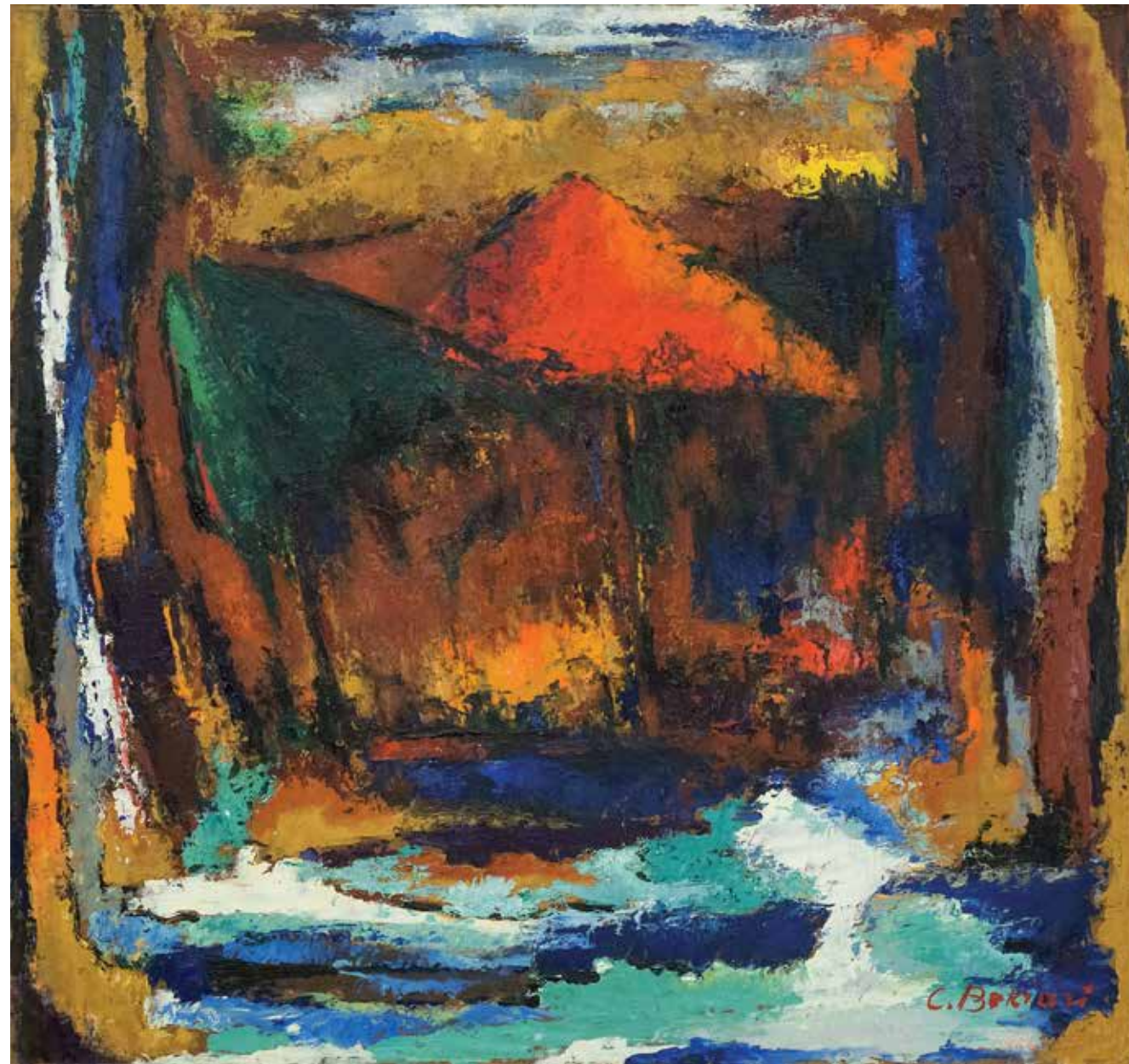

Εικ. 44. Αλέξανδρος Κορογιαννάκης, *Αλίμος-Κολυμβητές*, 1945-1951.
Fig. 44. Alexandros Korogiannakis, *Alimos beach-Swimmers*, 1945-1951.

Εικ. 45. Κούλα Μαραγκοπούλου, *Βάρκες*, x.x.
Fig. 45. Koula Marangopoulou, *Boats*, n.d.

Εικ. 46. Κούλα Μπεκιάρη, *Paysage-Ομπρέλες στην ακτή*, 1956.
Fig. 46. Koula Bekiari, *Paysage-Umbrellas on the beach*, 1956.

Εικ. 47. Μαρία Φιλοπούλου, *Θάλασσα*, 2013.
Fig. 47. Maria Filopoulou, *Sea*, 2013.

Εικ. 48. Πάρις Πρέκας, *Σάμος, Πυθαγόρειο*, 1986.
Fig. 48. Paris Prekas, *Samos, Pythagorion*, 1986.

Εικ. 49. Πάρις Πρέκας, *Αμοργός, το πλοίο της άγονης γραμμής*, 1981.
Fig. 49. Paris Prekas, *Amorgos, the ship of the unprofitable route*, 1981.

Εικ. 50. Σωτήρης Σόρογκας, *Σκουριασμένες λαμαρίνες*, x.x.
Fig. 50. Sotiris Sorogas, *Rusted metal sheets*, n.d.

Εικ. 51. Πάρις Πρέκας, *Πανιά καϊκιών*, 1962.
Fig. 51. Paris Prekas, *Sails*, 1962.

Αλταμούρας Ιωάννης
Βάρκες στην αμμουδιά
1872-1874
Λάδι σε καμβά επικολλημένο
σε χαρτόνι
35 x 60 εκ.
Αρ. Συλλ. 189· σελ. 37

Αλταμούρας Ιωάννης
Έξω από το λιμάνι
1874
Λάδι σε χαρτί επικολλημένο
σε χαρτόνι
23,3 x 30,5 εκ.
Αρ. Συλλ. 232· σελ. 38

Αλταμούρας Ιωάννης
Καράβια
1874
Λάδι σε κόντρα πλακέ
24 x 36 εκ.
Αρ. Συλλ. 244· σελ. 39

Αλταμούρας Ιωάννης
Ιστιοφόρα
1874
Λάδι σε χαρτί επικολλημένο
σε χαρντ-μπορντ
26,7 x 35 εκ.
Αρ. Συλλ. 261· σελ. 40

Αλταμούρας Ιωάννης
Θαλασσογραφία
1874
Λάδι σε χαρτόνι
28,2 x 35,5 εκ.
Αρ. Συλλ. 262· σελ. 41

Αξελός Μιχαήλ
Ψαράς
1920
Λάδι σε χαρντ-μπορντ
28,3 x 36 εκ.
Αρ. Συλλ. ΑΞ339· σελ. 70

Αξελός Μιχαήλ
Κολυμβητές του Παλαιού Φαλήρου
1935
Λάδι σε κόντρα πλακέ
24,5 x 35,2 εκ.
Αρ. Συλλ. ΑΞ265· σελ. 71

Αξελός Μιχαήλ
Παραλία Παλαιού Φαλήρου
1949
Λάδι σε κόντρα πλακέ
18,3 x 24,5 εκ.
Αρ. Συλλ. ΑΞ7· σελ. 72

Αξελός Μιχαήλ
Καΐκια στο λιμάνι της Καλαμάτας
1935
Λάδι σε χαρντ-μπορντ
52 x 37,2 εκ.
Αρ. Συλλ. ΑΞ91· σελ. 46

Αξελός Μιχαήλ
Το κόκκινο λίμπερτυ
1951
Λάδι σε χαρτί επικολλημένο
σε χαρντ-μπορντ
32,5 x 49,5 εκ.
Αρ. Συλλ. ΑΞ88· σελ. 67

Αξελός Μιχαήλ
Μύκονος
1956
Λάδι σε χαρτόνι επικολλημένο
σε καπλαμά
30,8 x 50,2 εκ.
Αρ. Συλλ. ΑΞ245· σελ. 61

Βανδώρος Σπύρος
Κυκλαδίτικο μελτέμι
1938
Λάδι σε χαρτόνι
38 x 45 εκ.
Αρ. Συλλ. 342· σελ. 53

Βαρβαρέσος Αχιλλέας
Ξημέρωμα στον Σαρωνικό
χ.χ.
Λάδι σε κόντρα πλακέ
65 x 80 εκ.
Αρ. Συλλ. 416· σελ. 54

Βελισσαρίδης Γιώργιος
Σαντορίνη
χ.χ.
Λάδι σε κόντρα πλακέ
59,5 x 50 εκ.
Αρ. Συλλ. 789· σελ. 60

Βελισσαρίδης Γιώργος
Το βάψιμο του καϊκιού
1951
Λάδι σε κόντρα πλακέ
58 x 50 εκ.
Αρ. Συλλ. 541· σελ. 69

Βολανάκης Κωνσταντίνος
Ακτή Φαλήρου
περ. 1885
Λάδι σε καμβά
69,7 x 99 εκ.
Αρ. Συλλ. 9· σελ. 34

Βολανάκης Κωνσταντίνος
Το λιμάνι του Πειραιά
1885-1888
Λάδι σε καμβά
42,7 x 66 εκ.
Αρ. Συλλ. 413· σελ. 33

Βολανάκης Κωνσταντίνος
Σημαιοστόλιστα πλοία
1889-1893
Λάδι σε καμβά
65 x 115 εκ.
Αρ. Συλλ. 530· σελ. 31

Βολανάκης Κωνσταντίνος
Δύο ψαράδικα
περ. 1890
Λάδι σε καμβά
62,5 x 113,8 εκ.
Αρ. Συλλ. 20· σελ. 35

Βολανάκης Κωνσταντίνος
Το πανηγύρι της Τήνου
1890-1895
Λάδι σε καμβά
70,3 x 130,2 εκ.
Αρ. Συλλ. 35· σελ. 32

Βολανάκης Κωνσταντίνος
Νυχτερινό
1895-1900
Λάδι σε καμβά
44,5 x 66 εκ.
Αρ. Συλλ. 938· σελ. 36

Βυζάντιος Περικλής
Βάρκες
1930-1934
Λάδι σε καμβά
100 x 80,4 εκ.
Αρ. Συλλ. 381· σελ. 46

Γαλάνης Δημήτριος
Ιστιοφόρο
1928
Δίχρωμη ξυλογραφία σε πλάγιο
ξύλο
25,2 x 35,4 εκ.
Αρ. Συλλ. 1162· σελ. 49

Γερμενής Βασίλειος (Βάσος)
Τοπίο της Σαντορίνης
1935-1938
Λάδι σε χαρτόνι
47,8 x 34 εκ.
Αρ. Συλλ. 276· σελ. 62

Κορογιαννάκης Αλέξανδρος
Άλιμος-Κολυμβητές
1945-1951
Λάδι σε κόντρα πλακέ
32 x 41,6 εκ.
Αρ. Συλλ. 548· σελ. 73

Κορογιαννάκης Αλέξανδρος
Καράβια
1950-1960
Λάδι σε καμβά
58 x 91 εκ.
Αρ. Συλλ. 655· σελ. 68

Κορογιαννάκης Αλέξανδρος
Κότερα
1965
Χαλκογραφία, οξυγραφία
56,5 x 38,2 εκ.
Αρ. Συλλ. Χ163· σελ. 50

Κωτσάκης (Κοτσάκης) Γεώργιος
Θαλασσογραφία
1925-1930
Λάδι σε κόντρα πλακέ
50 x 70 εκ.
Αρ. Συλλ. 263· σελ. 56

Λασκαρίδου Σοφία
Νυχτερινή φαντασία (Ο Κάβος της Κυράς)
1906
Λάδι σε καμβά
75,5 x 57 εκ.
Αρ. Συλλ. 567· σελ. 55

Μαγιάσης Νικόλαος
Άνεμοι νοτιοανατολικοί, Παλαιό Φάληρο
περ. 1950
Λάδι σε καμβά
79 x 114 εκ.
Αρ. Συλλ. 573· σελ. 57

Μακρής Θανάσης
Αιτωλικό
2013
Λάδι σε ξύλο
66 x 131 εκ.
Αρ. Συλλ. 1363· σελ. 65

Μαλέας Κωνσταντίνος
Μονεμβασία
1924-1928
Λάδι σε χαρτόνι
23,9 x 23,8 εκ.
Αρ. Συλλ. 230· σελ. 63

Μαραγκοπούλου Κούλα
Βάρκες
χ.χ.
Ακρυλικό σε χαρτί
επικολλημένο σε χαρντ-μπορντ
47,8 x 64,5 εκ.
Αρ. Συλλ. 778· σελ. 74

Μαυροΐδης Γιώργος
Ύδρα
1961
Λάδι σε καμβά
54,3 x 69 εκ.
Αρ. Συλλ. 692· σελ. 64

Μηλιάδης Στέλιος
Ψαρόβαρκες στο Τουρκολίμανο
1931-36
Λάδι σε χαρτόνι
47,3 x 69,2 εκ.
Αρ. Συλλ. 32· σελ. 45

Μπεκιάρη Κούλα
Paysage-Ομπρέλες στην ακτή
1956
Λάδι σε χαρντ-μπορντ
85 x 90,2 εκ.
Αρ. Συλλ. 1175· σελ. 75

Μπραέσσας Δήμος
Καΐκι στην Κάρυστο
χ.χ.
Λάδι σε χαρντ-μπορντ
37,7 x 49 εκ.
Αρ. Συλλ. 502· σελ. 48

Οθωναίος Νικόλαος
Συννεφιά
1936
Λάδι σε καμβά
80,1 x 107,4 εκ.
Αρ. Συλλ. 33· σελ. 52

Πούλακας Ιωάννης
Η ναυμαχία της Ιτέας, 1827
1890-1900
Λάδι σε καμβά
73 x 110 εκ.
Αρ. Συλλ. 932· σελ. 30

Πρέκας Πάρις
Πανιά καϊκιών
1962
Λάδι σε καμβά
93,3 x 185,5 εκ.
Αρ. Συλλ. 701· σελ. 15, 80

Πρέκας Πάρις
Αμοργός, το πλοίο της άγονης γραμμής
1981
Υδατογραφία
50 x 72 εκ.
Αρ. Συλλ. 948· σελ. 78

Πρέκας Πάρις
Σάμος, Πυθαγόρειο
1986
Υδατογραφία
50 x 72 εκ.
Αρ. Συλλ. 949· σελ. 9-10, 77

Προσαλέντης Αιμίλιος
Καΐκι και ατμόπλοιο
1880-1884
Λάδι σε καμβά
59 x 41 εκ.
Αρ. Συλλ. 1146· σελ. 42

Προσαλέντης Αιμίλιος
Βάρκα με κουπιά
περ. 1885-1900
Υδατογραφία σε χαρτί
επικολλημένο σε χαρτόνι
40 x 62 εκ.
Αρ. Συλλ. 1152· σελ. 43

Ρέγκος Πολύκλειτος
Καραβόσκαρο και μύλος, Σκιάθος
1948
Λάδι σε κόντρα πλακέ
49 x 49 εκ.
Αρ. Συλλ. 494· σελ. 58

Ρωμανίδης Κωνσταντίνος
Καΐκι στην ομίχλη
1930-1940
Λάδι σε καμβά
60 x 72 εκ.
Αρ. Συλλ. 575· σελ. 44

Σόρογκας Σωτήρης
Σκουριασμένες λαμαρίνες
Χ.Χ.
Ακρυλικό σε καμβά
100 x 120 εκ.
Αρ. Συλλ. 1497· σελ. 79

Στίνης Γιάννης
Κερατσίνι
1961
Ακρυλικό σε χαρτί
31,4 x 37 εκ.
Αρ. Συλλ. 734· σελ. 66

Τυπάλδου-Λασκαράτου Κική (Αγγελική)
Ύδρα, χειμώνας
Χ.Χ.
Λάδι σε χαρντ-μπορντ
71 x 76 εκ.
Αρ. Συλλ. 735· σελ. 59

Φιλοπούλου Μαρία
Θάλασσα
2013
Λάδι σε καμβά
66,5 x 181 εκ.
Αρ. Συλλ. 1372· σελ. 76

Χατζής Βασίλειος
Θαλασσογραφία
1900-1910
Λάδι σε χαρτόνι
24 x 33 εκ.
Αρ. Συλλ. 283· σελ. 51

Altamouras Ioannis
Boats on the beach
1872-1874
Oil on canvas mounted on cardboard
35 x 60 cm
Coll. No. 189; p. 37

Altamouras Ioannis
Off the harbour
1874
Oil on paper mounted on cardboard
23.3 x 30.5 cm
Coll. No. 232; p. 38

Altamouras Ioannis
Ships
1874
Oil on plywood
24 x36 cm
Coll. No. 244; p. 39

Altamouras Ioannis
Sailing ships
1874
Oil on paper mounted on hardboard
26.7 x 35 cm
Coll. No. 261; p. 40

Altamouras Ioannis
Seascape
1874
Oil on cardboard
28.2 x 35.5 cm
Coll. No. 262; p. 41

Axelos Michael
Fisherman
1920
Oil on hardboard
28.3 x 36 cm
Coll. No. ΑΞ339; p. 70

Axelos Michael
Swimmers at Palaio Faliro beach
1935
Oil on plywood
24.5 x 35.2 cm
Coll. No. ΑΞ265; p. 71

Axelos Michael
Palaio Faliro beach
1949
Oil on plywood
18.3 x 24.5 cm
Coll. No. ΑΞ7; p. 72

Axelos Michael
Caiques at the port of Kalamata
1935
Oil on hardboard
52 x 37.2 cm
Coll. No. ΑΞ91; p. 46

Axelos Michael
The red liberty ship
1951
Oil on paper mounted on hardboard
32.5 x 49.5 cm
Coll. No. ΑΞ88; p. 67

Axelos Michael
Mykonos
1956
Oil on cardboard mounted on plywood
30.8 x 50.2 cm
Coll. No. ΑΞ245; p. 61

Bekiari Koula
Paysage-Umbrellas on the beach
1956
Oil on hardboard
85 x 90.2 cm
Coll. No. 1175; p. 75

Braessas Dimos
Caique at Karystos
n.d.
Oil on hardboard
37.7 x 49 cm
Coll. No. 502; p. 48

Chatzis Vasileios
Seascape
1900-1910
Oil on cardboard
24 x 33 cm
Coll. No. 283; p. 51

Filopoulou Maria
Sea
2013
Oil on canvas
66.5 x 181 cm
Coll. No. 1372; p. 76

Galanis Dimitrios
Sailboat
1928
Colour woodcut
25.2 x 35.4 cm
Coll. No. 1162; p. 49

Germenis Vasileios (Vasos)
Landscape of Santorini
1935-1938
Oil on cardboard
47.8 x 34 cm
Coll. No. 276; p. 62

Korogiannakis Alexandros
Alimos beach-Swimmers
1945-1951
Oil on plywood
32 x 41.6 cm
Coll. No. 548; p. 73

Korogiannakis Alexandros
Ships
1950-1960
Oil on canvas
58 x 91 cm
Coll. No. 655; p. 68

Korogiannakis Alexandros
Yachts
1965
Etching on copper plate, eau-forte
56.5 x 38.2 cm
Coll. No. X163; p. 50

Kotsakis Georgios

Seascape
1925-1930
Oil on plywood
50 x 70 cm
Coll. No. 263; p. 56

Laskaridou Sophia

Nocturnal fantasy
(Kavos Kyras)
1906
Oil on canvas
75.5 x 57 cm
Coll. No. 567; p. 55

Magiasis Nikolaos

South-eastern winds,
Palaio Faliro
c. 1950
Oil on canvas
79 x 114 cm
Coll. No. 573; p. 57

Makris Thanassis

Aetoliko
2013
Oil on wood
66 x 131 cm
Coll. No. 1363; p. 65

Maleas Konstantinos

Monemvasia
1924-1928
Oil on cardboard
23.9 x 23.8 cm
Coll. No. 230; p. 63

Marangopoulou Koula

Boats
n.d
Acrylic on paper mounted
on hardboard
47.8 x 64.5 cm
Coll. No. 778; p. 74

Mavroidis Yorgos

Hydra
1961
Oil on canvas
54.3 x 69 cm
Coll. No. 692; p. 64

Miliadis Stelios

Fishing boats in Tourkolimano
1931-1936
Oil on cardboard
47.3 x 69.2 cm
Coll. No. 32; p. 45

Othonaios Nikolaos

Clouds
1936
Oil on canvas
80.1 x 107.4 cm
Coll. No. 33; p. 52

Poulakas Ioannis

The naval battle of Itea, 1827
1890-1900
Oil on canvas
73 x 110 cm
Coll. No. 932; p. 30

Prekas Paris

Sails
1962
Oil on canvas
93.3 x 185.5 cm
Coll. No. 701; p. 15, 80

Prekas Paris

Amorgos, the ship
of the unprofitable route
1981
Watercolour
50 x 72 cm
Coll. No. 948; p. 78

Prekas Paris

Samos, Pythagorion
1986
Watercolour
50 x 72 cm
Coll. No. 949; p. 9-10, 77

Prossalentis Emilios

Caïque and steamer
1880-1884
Oil on canvas
59 x 41 cm
Coll. No. 1146; p. 42

Prossalentis Emilios

Rowboat
c. 1885-1900
Watercolour on paper mounted
on cardboard
40 x 62 cm
Coll. No. 1152; p. 43

Regkos Polykleitos

Ship hull and mill, Skiathos
1948
Oil on plywood
49 x 49 cm
Coll. No. 494; p. 58

Romanidis Konstantinos

Caïque in fog
1930-1940
Oil on canvas
60 x 72 cm
Coll. No. 575; p. 44

Sorogas Sotiris

Rusted metal sheets
n.d.
Acrylic on canvas
100 x 120 cm
Coll. No. 1497; p. 79

Stinis Yannis

Keratsini
1961
Acrylic on paper
31.4 x 37 cm
Coll. No. 734; p. 66

Typaldou-Laskaratou Kiki
(Angeliki)

Hydra, winter
n.d.
Oil on hardboard
71 x 76 cm
Coll. No. 735; p. 59

Vandoros Spyros

Etesian at the Cyclades
1938
Oil on hardboard
38 x 45 cm
Coll. No. 342; p. 53

Varvaressos Achilleas

Daybreak on the Saronic Gulf
n.d.
Oil on plywood
65 x 80 cm
Coll. No. 416; p. 54

Velissaridis Giorgos

Santorini
n.d.
Oil on plywood
59.5 x 50 cm
Coll. No. 789; p. 60

Velissaridis Giorgos

Painting the caïque
1951
Oil on plywood
58 x 50 cm
Coll. No. 541; p. 69

Volanakis Konstantinos

Faliro seashore
c. 1885
Oil on canvas
69.7 x 99 cm
Coll. No. 9; p. 34

Volanakis Konstantinos

The harbour of Piraeus
1885-1888
Oil on canvas
42.7 x 66 cm
Coll. No. 413; p. 33

Volanakis Konstantinos

Flag-decked ships
1889-1893
Oil on canvas
65 x 115 cm
Coll. No. 530; p. 31

Volanakis Konstantinos

Two fishing boats
c. 1890
Oil on canvas
70.3 x 130.2 cm
Coll. No. 20; p. 35

Volanakis Konstantinos

The festival on Tinos
1890-1895
Oil on canvas
70.3 x 130.2 cm
Coll. No. 35; p. 32

Volanakis Konstantinos

Nocturne
1895-1900
Oil on canvas
44.5 x 66 cm
Coll. No. 938; p. 36

Vyzantios Periklis

Boats
1930-34
Oil on canvas
100 x 80.4 cm
Coll. No. 381; p. 46

ΑΛΤΑΜΟΥΡΑΣ Ιωάννης

(Φλωρεντία 1852 – Σπέτσες 1878)
Μαθητής του Νικηφόρου Λύτρα, ξεκίνησε να σπουδάζει ζωγραφική στο Σχολείο των Τεχνών το 1871. Μετέβη με υποτροφία στη Δανία, όπου συνέχισε τις σπουδές του στη Βασιλική Ακαδημία Καλών Τεχνών (Kongelige Danske Kunstakademi) την περίοδο 1873-1876. Από πολύ νωρίς αφοσιώθηκε στη θαλασσογραφία, μελετώντας την ακαδημαϊκή παράδοση του θέματος αυτού, και μαθήτευσε δίπλα στον εξέχοντα θαλασσογράφο Carl Frederik Sørensen. Παρά τον σύντομο βίο του, εξελίχθηκε πολύ γρήγορα σε δεινό θαλασσογράφο, με έργα που ξεχωρίζουν για το φως, την ατμόσφαιρα, τη συγγενεία τους με τον Ιμπρεσιονισμό και την ευαισθησία της χρωματικής τους παλέτας.

ΑΞΕΛΟΣ Μιχαήλ

(Σητεία 1877 – Αθήνα 1965)
Σπούδασε ζωγραφική με καθηγητές τους Γεώργιο Ιακωβίδη, Γεώργιο Ροϊλό, Δημήτρη Γερανιώτη και Σπύρο Βικάτο στη Σχολή Καλών Τεχνών, από την οποία αποφοίτησε το 1908. Συνέχισε τις σπουδές του στην Académie Julian καθώς και στην Académie de la Grande Chaumière του Παρισιού, όπου ήρθε σε επαφή με τις νέες ευρωπαϊκές τάσεις. Από το 1928 έως το 1946 εργάστηκε ως υπάλληλος στην Τράπεζα

της Ελλάδος στον ρόλο του σχεδιαστή τραπεζογραμματίων και αξιών. Στη ζωγραφική του ασχολήθηκε κυρίως με την προσωπογραφία, το τοπίο (αστικό, θαλασσινό, υπαίθριο), καθώς και με την καθημερινή πάλη του απλού ανθρώπου. Εκκινώντας από τον Ιμπρεσιονισμό, κατέληξε σε ένα ελαφρώς εξπρεσιονιστικό ύφος με έντονα χρώματα – τα χαρακτηριστικά ζεστά και έντονα χρώματα του Φωβισμού.

ΒΑΝΔΩΡΟΣ Σπύρος

(Πειραιάς 1887 – Αθήνα 1940)
Σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών με καθηγητή τον Δημήτρη Γερανιώτη και συνέχισε τις σπουδές του στο Μόναχο και το Βερολίνο, στη Σχολή Mueller-Schoenefeld και στο εργαστήριο του Ludwig Knaus. Μελέτησε ακόμα διακοσμητική στο Παρίσι, ενώ στα ενδιαφέροντά του ανήκαν η μεταβυζαντινή και η λαϊκή τέχνη. Επέστρεψε στην Αθήνα και διορίστηκε το 1920 στο Μουσείο Ελληνικών Χειροτεχνημάτων, και από το επόμενο έτος διετέλεσε διευθυντής του για δύο χρόνια. Το έργο του χαρακτηρίζεται από ακαδημαϊκά ρεαλιστικά στοιχεία ως προς τη θεματική της προσωπογραφίας, αλλά και ιμπρεσιονιστικές κατευθύνσεις στην τοπιογραφία, ενώ ειδικότερα στις θαλασσογραφίες του είναι εμφανής η επίδραση

του ιδιώματος του Αλταμούρα. Παράλληλα με τη ζωγραφική, εργάστηκε και ως σκιτσογράφος σε διάφορα έντυπα.

ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ Αχιλλέας

(Αθήνα 1897 – Αθήνα 1971)
Σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών, από την οποία αποφοίτησε το 1922. Στη ζωγραφική του τον απασχόλησε το τοπίο, με προσήλωση στις βασικές αρχές του Ιμπρεσιονισμού. Υπήρξε υπάλληλος της Τράπεζας της Ελλάδος, προϊστάμενος του Τμήματος καταρτισμού τύπου τραπεζογραμματίων. Στο πλαίσιο της εργασίας του στην Τράπεζα, είχε την ευκαιρία να ταξιδέψει στο εξωτερικό και να ενημερωθεί για τις νέες τεχνικές χαλκογραφικής χάραξης και εκτύπωσης, κάτι που τον έφερε σε επαφή με την ιστορία της τέχνης και τα νέα καλλιτεχνικά ρεύματα.

ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΔΗΣ Γιώργος

(Τραπεζούντα 1909 – Αθήνα 1994)
Εγγράφηκε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών το 1930. Είχε καθηγητές τον Κωνσταντίνο Παρθένη στη ζωγραφική και τον Γιάννη Κεφαλληνό στη χαρακτική. Προσελήφθη το 1942 από την Τράπεζα της Ελλάδος όπου εργάστηκε πολλά χρόνια (έως το 1969) στο Τμήμα καταρτισμού τύπου τραπεζογραμματίων· φιλοτέχνησε επίσης γραμματόσημα για τα Ελληνικά Ταχυδρομεία.

Αν και δεν εγκατέλειψε ποτέ τη ζωγραφική, έγινε γνωστός για το χαρακτηριστικό του έργο κυρίως, καθώς και για τις νεκρές φύσεις και τις τοπιογραφίες του. Με άξονα την αναπαράσταση, τα ζωγραφικά του έργα τα χαρακτηρίζει η αβίαστη προτίμηση στο χρώμα, ενώ τα χαρακτηριστικά του και δη οι ξυλογραφίες του στηρίζονται στην έντονη αντίθεση λευκού-μαύρου και στις άρτιες φωτοσκιάσεις.

ΒΟΛΑΝΑΚΗΣ Κωνσταντίνος

(Ηράκλειο 1837 – Πειραιάς 1907)
Καταγόταν από εύπορη οικογένεια εμπόρων, η οποία εγκαταστάθηκε στη Σύρο. Ακολουθώντας ανάλογη πορεία, μετέβη στην Τεργέστη για να ασχοληθεί με το εμπόριο, ωστόσο αρκετά νωρίς φάνηκε η κλίση του στην τέχνη. Με την υποστήριξη της οικογένειάς του, εστάλη για σπουδές στην Ακαδημία του Μονάχου με καθηγητή τον Karl von Piloty· εκεί καταπιάστηκε με την τοπιογραφία και τη θαλασσογραφία, που έγιναν οι αποκλειστικοί θεματικοί κύκλοι του έργου του. Αφού ταξίδεψε σε αρκετά μέρη της Ευρώπης, εγκαταστάθηκε στον Πειραιά με την οικογένειά του το 1883. Παράλληλα, διορίστηκε καθηγητής στη Σχολή Καλών Τεχνών και ίδρυσε και δική του σχολή το 1895, το «Καλλιτεχνικό Κέντρο». Οι τοπιογραφίες του δείχνουν διάθεση αφομοίωσης μοντέρνων και ανανεωτικών τάσεων (στοιχεία

Ιμπρεσιονισμού, επιρροές από τη Σχολή Barbizon), ενώ οι θαλασσογραφίες του – οι οποίες τον καθιέρωσαν ως πατέρα του είδους στην ιστορία της νεοελληνικής τέχνης – παρουσιάζουν μεγαλύτερη προσήλωση στα ιδεώδη της Σχολής του Μονάχου με επιδράσεις και από την Ολλανδική Σχολή. Οι ναυμαχίες, τα λιμάνια, τα καΐκια και τα θαλασσογραφικά τοπία του αποδίδονται με ατμοσφαιρικότητα, ποιητικότητα και δουλεμένη χρωματική αρμονία.

ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ Περικλής

(Αθήνα 1893 – Αθήνα 1972)

Μόλις 19 χρονών ταξίδεψε στο Μόναχο ως σπουδαστής, γρήγορα όμως απογοητεύθηκε και μετέβη στο Παρίσι, όπου αποφοίτησε από την École Nationale Supérieure des Beaux-Arts και την Académie Julian. Το 1917 επέστρεψε στην Ελλάδα και την περίοδο 1920-1922 υπηρέτησε στη Μικρασιατική εκστρατεία ως στρατιωτικός ζωγράφος, καταγράφοντας κυρίως πολεμικές σκηνές. Αυτά τα έργα καταστράφηκαν, αφού πρώτα τα εξέθεσε στο Ζάππειο και τη Σμύρνη. Ήταν ένα από τα ιδρυτικά μέλη της «Ομάδας Τέχνη». Παράλληλα, υπήρξε καθηγητής στα παραρτήματα της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών στην Ύδρα και τους Δελφούς. Ακόμη, ασχολήθηκε με τη σκηνογραφία και τη σκισσογραφία. Φιλοτέχνησε κυρίως προσωπογραφίες και σκηνές

από την καθημερινότητα στο άστυ και ιδιαιτέρως τον απασχόλησε η απεικόνιση του τοπίου. Παρ’ ότι επηρεάστηκε από τον γαλλικό Ιμπρεσιονισμό, απομακρύνθηκε από αυτόν σταδιακά, διατηρώντας ωστόσο την απαλή και ευαίσθητη χρωματική του.

ΓΑΛΑΝΗΣ Δημήτριος

(Αθήνα 1879 – Αθήνα 1966)

Ξεκίνησε την εκπαίδευσή του στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του Πολυτεχνείου την περίοδο 1897-1899 και παράλληλα έλαβε μαθήματα σχεδίου από τον Νικηφόρο Λύτρα. Ολοκληρώνοντας αυτές τις σπουδές, μετέβη το 1900 στο Παρίσι, όπου φοίτησε στην École Nationale Supérieure des Beaux-Arts. Από το 1901 μέχρι το 1912 επιδόθηκε πολύ επιτυχημένα στη γελοιογραφία και συνεργάστηκε με διάφορα γαλλικά περιοδικά. Κατά την παραμονή του στη Γερμανία (1907-1909), έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τη χαρακτηριστική και ιδιαίτερα την ξυλογραφία. Από το 1909 εγκαταστάθηκε στη Μονμάρτη, συνδέθηκε φιλικά με πρωτοπόρους καλλιτέχνες (Matisse, Maillol, Derain, κ.ά.) και δέχθηκε τις επιδράσεις του Φωβισμού και του Κυβισμού. Από το 1930 έως το 1937 δίδαξε χαρακτηριστική, ανοίγοντας το εργαστήριό του σε Έλληνες σπουδαστές του Παρισιού, όπως ο Πολύκλειτος Ρέγκος, ο Νίκος Χατζηκυριάκος-Γκίκας, ο Κωνσταντίνος Βυζάντιος κ.ά. Το 1945 υπήρξε

για τον Γαλάνη χρονιά διακρίσεων, καθώς εξελέγη καθηγητής στην École Nationale Supérieure des Beaux-Arts του Παρισιού και μέλος της γαλλικής Académie des Beaux Arts. Το 1950 εξελέγη αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών. Με σημαντικό θεματικό εύρος, συγκρότησε ένα προσωπικό ύφος που παραμένει αφοσιωμένο στον Κλασικισμό, ενώ στρέφει παράλληλα το ενδιαφέρον του στον νεωτερισμό. Είναι μία από τις πιο σημαντικές καλλιτεχνικές προσωπικότητες του Μεσοπολέμου, με θεμελιώδη συμβολή στη χαρακτηριστική.

ΓΕΡΜΕΝΗΣ Βασίλειος (Βάσος)

(Φισκάρδο 1896 – Αθήνα 1966)

Ξεκίνησε τις σπουδές του στην Καλλιτεχνική Σχολή της Κέρκυρας και τις συνέχισε στη Σχολή Καλών Τεχνών (1915-1921). Την ίδια εποχή εγγράφηκε στη Νομική Σχολή Αθηνών, την οποία όμως εγκατέλειψε μετά από τρία χρόνια φοίτησης. Διαχειρίστηκε όψεις της νεοελληνικής τέχνης (ηθογραφία, τοπιογραφία, προσωπογραφία) με ένα ιδίωμα αρκετά ακαδημαϊκό, ενώ τα έργα του ξεχωρίζουν για τα έντονα χρώματα, μέσα σε ένα όχι και τόσο λεπτομερές σχέδιο.

ΚΟΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Αλέξανδρος

(Μέγαρα 1906 – Βάρκιζα 1966)

Σπούδασε ζωγραφική στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών με καθηγητές τους Γεώργιο Ιακωβίδη, Δημήτρη Γερανιώτη,

Γεώργιο Ροϊλό, Επαμεινώνδα Θωμόπουλο και Νικόλαο Λύτρα. Παρ’ όλο που το Εργαστήριο χαρακτηριστικής είχε καταργηθεί, ο ίδιος από νωρίς έδωσε έμφαση σε αυτό το είδος, χωρίς ωστόσο να εγκαταλείψει ποτέ τη ζωγραφική. Εργάστηκε ως σκισσογράφος/γελοιογράφος σε εφημερίδες και εικονογράφησε βιβλία. Το 1939 προσελήφθη από την Τράπεζα της Ελλάδος ως σχεδιαστής και χαρακτήρας τραπεζογραμματίων και αξιών. Το έργο του χαρακτηρίζεται πρωτίστως από τον ανθρωποκεντρισμό του και έπειτα από τη θεματική του ευελιξία και τις συνεχείς εικαστικές αναζητήσεις και δοκιμές.

ΚΩΤΣΑΚΗΣ (ΚΟΤΣΑΚΗΣ) Γεώργιος

(Μεσσηνία ή Αθήνα περ. 1880 – Αθήνα μετά το 1933)

Μαθητής του Νικηφόρου Λύτρα στο Σχολείο των Καλών Τεχνών, ασχολήθηκε κυρίως με τη θαλασσογραφία, με έμφαση στην απεικόνιση караβιών και ακρίβεια στον σχεδιασμό και την ατμοσφαιρική απόδοση της θάλασσας. Κύρια χαρακτηριστικά του ύφους του είναι το άρτιο σχέδιο, το πλούσιο χρώμα, η ανάγλυφη και δυναμική πινελιά.

ΛΑΣΚΑΡΙΔΟΥ Σοφία

(Αθήνα 1882 – Αθήνα 1965)

Ασχολήθηκε με τη ζωγραφική από νωρίς. Ξεκίνησε με ιδιωτικά μαθήματα (με τους Οδυσσέα Φωκά, Γεώργιο Χατζόπουλο, Émile Gilliéron), συνέχισε στο Σχολείο

των Καλών Τεχνών με τους Γεώργιο Ροϊλό, Κωνσταντίνο Βολανάκη, Σπύρο Βικάτο (υπήρξε μάλιστα η πρώτη γυναίκα που έγινε δεκτή στη Σχολή), πήγε στο Παρίσι το 1900 στην Académie Julian και, όταν επέστρεψε στην Αθήνα, φοίτησε μεταξύ 1903 και 1907 ξανά στο Σχολείο των Καλών Τεχνών, όπου διδάχθηκε από τους Νικηφόρο Λύτρα και Γεώργιο Ιακωβίδη. Τα επόμενα τρία χρόνια σπούδασε με υποτροφία στο Μόναχο, ενώ το 1914 βρέθηκε ξανά στο Παρίσι για να σπουδάσει αυτή τη φορά στην Académie de la Grande Chaumière (στο εργαστήριο του Lucien Simon και της Olga Boznańska). Με ευρεία θεματογραφία (τοπιογραφίες, ηθογραφικές σκηνές, προσωπογραφίες, νεκρές φύσεις), βασικός άξονας της ζωγραφικής της είναι ο Ρεαλισμός, παρ' όλο που οι χρωματικές της επιλογές προσιδιάζουν στις αποχρώσεις των ιμπρεσιονιστών και των υπαιθριστών του τέλους του 19ου αιώνα.

ΜΑΓΙΑΣΗΣ Νικόλαος

(Αθήνα 1905 – Αθήνα 1976)

Αποφοίτησε το 1932 από την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, όπου είχε δασκάλους τον Γεώργιο Ιακωβίδη, τον Σπύρο Βικάτο και τον Δημήτρη Γερασιώτη. Η θεματολογία του περιλάμβανε ετερόκλητες αναζητήσεις, αγιογραφίες, τοπιογραφίες, θαλασσογραφίες, αλλά και νεκρές φύσεις. Προσέγγιζε την κάθε θεματική του διαφορετικά:

τις νεκρές φύσεις και τα τοπία με γνήσιο ρεαλισμό, ενώ τις θαλασσογραφίες με ιμπρεσιονιστικό πνεύμα.

ΜΑΚΡΗΣ Θανάσης

(Καλαμάτα 1955 –)

Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών δίπλα στον Γιάννη Μόραλη. Συνέχισε τις σπουδές του στην École Nationale Supérieure des Beaux-Arts στο Παρίσι. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Στο έργο του παρουσιάζονται διακριτές θεματικές ενότητες, όπως αυτοπροσωπογραφίες, προσωπογραφίες παιδιών, απεικονίσεις τοπίων κ.ά. Λιτή και χαμηλότονη ως προς τη χρωματική κλίμακα, η ζωγραφική του παρουσιάζεται αφαιρετική και με εξπρεσιονιστική διάθεση, με την αναπαράσταση να επιδιώκεται μέσα από τα όρια του χρώματος, προσκαλώντας τον θεατή να διερευνήσει τα συναισθήματα που του προκάλεσε η εμπειρία του.

ΜΑΛΕΑΣ Κωνσταντίνος

(Κωνσταντινούπολη 1879 – Αθήνα 1928)

Αφού σπούδασε αρχιτεκτονική στην Κωνσταντινούπολη, μετέβη στο Παρίσι, όπου ακολούθησε ακαδημαϊκές σπουδές στη ζωγραφική στην École des Arts Décoratifs, δίπλα στον Henri Martin (1901-1908). Στη συνέχεια, έχοντας ως βάση την Κωνσταντινούπολη, ταξίδεψε αρκετά ως ανταποκριτής διαφόρων εντύπων και εφημερίδων,

αλλά και για να ζωγραφίσει. Τελικά, εγκαταστάθηκε οριστικά στην Ελλάδα το 1913. Διετέλεσε διευθυντής του Μουσείου Λαϊκών Χειροτεχνημάτων, συνεργάστηκε με την ομάδα που ασχολήθηκε με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1917, αλλά και με επιτροπές που είχαν ως αντικείμενό τους τα εικαστικά. Μέχρι και τον θάνατό του, δεν σταμάτησε να ταξιδεύει στην Ελλάδα, την Ευρώπη, αλλά και την Αίγυπτο. Ο Μαλέας υπήρξε ένας από τους ανανεωτές της νεοελληνικής ζωγραφικής μέσα από την τοπιογραφία, κύριο θεματολογικό αντικείμενο στο έργο του. Απομακρύνθηκε από τις παραδοσιακές υπαιθριστικές τάσεις και προχώρησε σε αντινατουραλιστικές αποτυπώσεις μέσω του χρώματος, το οποίο χειρίστηκε επηρεαζόμενος από τα κινήματα του Φωβισμού και του Εξπρεσιονισμού, καθώς και μέσω της ανάπλασης της φόρμας με οδηγό την αφαίρεση.

ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ Κούλα

(Κυπαρισσία 1913 – Αθήνα 1997)

Σπούδασε ζωγραφική στο εργαστήριο του Παύλου Μαθιόπουλου στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών και παράλληλα στη «Σχολή Ζωγραφικής» του Περικλή Βυζάντιου και της Αλέκας Στύλου-Διαμαντοπούλου. Εργάστηκε δίπλα στον Γιώργο Μπουζιάνη, του οποίου η επιρροή υπήρξε σημαντική για τη διαμόρφωση της εικαστικής γλώσσας της. Με άξονά της

τον Εξπρεσιονισμό, τα έργα της ξεχωρίζουν για την προσήλωση στις αφαιρετικές φόρμες και στη χρωματική σχηματοποίηση των περιγραμμάτων. Μέλημά της είναι η αποτύπωση της κίνησης και η αφαιρετική απεικόνιση της καθημερινής ζωής ή του τοπίου.

ΜΑΥΡΟΪΔΗΣ Γιώργος

(Πειραιάς 1912 – Αθήνα 2003)

Αυτοδίδακτος στη ζωγραφική, μαθήτευσε δίπλα στον Γιάννη Τσαρούχη. Μεγάλωσε στην Κύπρο, σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες στην Αθήνα και έπειτα κατετάγη στο διπλωματικό σώμα. Με αυτή του την ιδιότητα δούλεψε στο Υπουργείο Εξωτερικών, στην Πρεσβεία της Ελλάδας στο Παρίσι (1950-1952) και στο Προξενείο της Τεργέστης. Το 1952, εγκατέλειψε το επάγγελμα του διπλωμάτη, διότι κλήθηκε να γίνει καθηγητής στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, πρόσκληση την οποία αποδέχθηκε. Κατά τη διάρκεια της ακαδημαϊκής του θητείας, διετέλεσε διευθυντής (1975-1977), αλλά και πρύτανης της Σχολής (1977-1978). Στο Παρίσι του δόθηκε η δυνατότητα να μελετήσει σε βάθος όλες τις μοντέρνες τάσεις της ζωγραφικής κι έτσι πολύ γρήγορα αφομοίωσε ορισμένες από αυτές, ιδίως τα μορφοπλαστικά κελεύσματα του Εξπρεσιονισμού. Το προσωπικό του ιδίωμα χαρακτηρίζουν η ένταση και η θαρραλέα επιλογή χρωμάτων, οι αδρές πινελιές-χειρονομίες

που λειτουργούν ως περιγράμματα και οι έντονες υφές της ζωγραφικής επιφάνειας.

ΜΗΛΙΑΔΗΣ Στέλιος

(Χίος 1881 – Αθήνα 1965)

Από μικρός ασχολήθηκε με τη ζωγραφική. Έλαβε τα πρώτα του μαθήματα από τον Κωνσταντίνο Βολανάκη και έπειτα συνέχισε αποσπασματικά στο Σχολείο των Καλών Τεχνών. Μεταξύ 1897 και 1903 σπούδασε στην Ακαδημία του Μονάχου, με καθηγητές τους Νικόλαο Γύζη και Ludwig von Löfftz. Έζησε στο Παρίσι για μακρό διάστημα και επέστρεψε οριστικά στην Ελλάδα το 1931. Η τοπιογραφία βρέθηκε στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός του, ιδωμένη μέσα από το πρίσμα του Ιμπρεσιονισμού, τον οποίο ωστόσο αφομοίωσε στο έργο του λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του ελληνικού φωτός.

ΜΠΕΚΙΑΡΗ Κούλα

(Αθήνα 1905 – Αθήνα 1992)

Μεγάλωσε σε καλλιτεχνικό περιβάλλον, καθώς η μητέρα της Άννα Μπεκιάρη ήταν ζωγράφος και γλύπτρια. Μαθήτευσε δίπλα σε μεγάλες μορφές της εποχής, όπως ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου (ιστορία της τέχνης), ο Θεόφραστος Τριανταφυλλίδης και ο Κωνσταντίνος Παρθένης (ζωγραφική), ο Γιώργος Βελισσαρίδης και ο Γεώργιος Μόσχος (χαρακτική). Αργότερα, συνέχισε

τις σπουδές της στη Γαλλία, την Ιταλία και την Ολλανδία. Τοπία, νεκρές φύσεις, αλλά και ανθρώπινες φιγούρες αποτελούν τα θέματά της. Εξελίσσει και δυναμώνει την εξπρεσιονιστική ζωγραφική της με τη χρήση ευρείας και έντονης χρωματικής παλέτας και τη δημιουργία διαφορετικών υφών.

ΜΠΡΑΕΣΣΑΣ Δήμος

(Αιτωλικό 1880 – Αθήνα 1964)

Σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών, από την οποία αποφοίτησε το 1909. Διετέλεσε δάσκαλος στη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία (1926-1948), ενώ το 1944 ανέλαβε τη διοίκηση του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος. Οι τοπιογραφίες και οι προσωπογραφίες του εντάσσονται στον συντηρητικό Ακαδημαϊσμό, με εμφανείς επιρροές από τον Νικόλαο Λύτρα, όπως η κλίση προς τα φωτεινά χρώματα και οι απλουστεύσεις του Ιμπρεσιονισμού, χωρίς ωστόσο να παρατηρούνται άλλες τομές στο σύνολο του έργου του.

ΟΘΩΝΑΙΟΣ Νικόλαος

(Καλαμάτα 1877 – Σκόπελος 1949)

Αποφοίτησε από το Σχολείο των Καλών Τεχνών το 1901, έχοντας μαθητεύσει δίπλα στους Νικηφόρο Λύτρα και Κωνσταντίνο Βολανάκη. Η συνέχιση των σπουδών του στην Ακαδημία του Μονάχου, κοντά

στον Heinrich Johann von Zügel, υπήρξε καθοριστική στη διαμόρφωση του έργου του. Ταξίδεψε μετά την αποφοίτησή του στο Λονδίνο, αλλά εγκαταστάθηκε τελικά στην Ελλάδα (1910), όπου και συνέχισε το ζωγραφικό του έργο. Διετέλεσε διευθυντής των παραρτημάτων της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών στην Ύδρα και τους Δελφούς. Εν μέρει πιστός στις επιταγές και τις αρχές του Ακαδημαϊσμού, ενέταξε στοιχεία από τις μοντέρνες τάσεις στο έργο του (Εξπρεσιονισμό, Ιμπρεσιονισμό, Συμβολισμό) με διακριτικό τρόπο.

ΠΟΥΛΑΚΑΣ Ιωάννης

(Άγιος Γεώργιος Πηλίου 1863 – Αθήνα 1942)

Παρά την καταγωγή του από φτωχή οικογένεια, κατόρθωσε να πάει στην Κωνσταντινούπολη και να σπουδάσει σκηνογραφία. Όταν επέστρεψε στην Αθήνα, μαθήτευσε δίπλα στον Κωνσταντίνο Βολανάκη. Διορίστηκε στον Βόλο καθηγητής καλλιγραφίας και καλλιτεχνικών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επάγγελμα που άσκησε επί περίπου 25 χρόνια. Όλο εκείνο το διάστημα συνέχισε να ζωγραφίζει. Επέστρεψε στην Αθήνα γύρω στο 1927 και δίδασκε στο Πρώτο Γυμνάσιο, αλλά και στον Φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός». Η καθοριστική επιρροή του Βολανάκη φαίνεται να είναι η αιτία για την οποία ζωγράφιζε κυρίως θαλασσογραφίες, ενώ ασχολήθηκε και με την αγιογραφία

(ιδίως κατά την παραμονή του στον Βόλο). Η τεχνοτροπία του συγγενεύει έντονα με εκείνη του Βολανάκη, δίχως να υπερσχύει ένα προσωπικό ιδίωμα.

ΠΡΕΚΑΣ Πάρις

(Αθήνα 1926 – Αθήνα 1999)

Σπούδασε ζωγραφική στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών με τους Δημήτρη Μπισκίνη, Ουμβέρτο Αργυρό και Ανδρέα Γεωργιάδη τα έτη 1948-1952. Καλλιτέχνης με πολυδιάστατο έργο, ασχολήθηκε με τη ζωγραφική, τη γλυπτική, την κοσμηματογραφία και τη διακόσμηση. Τα θέματά του, παρμένα συνήθως από την ελληνική ιστορία και τη μυθολογία, τον απασχόλησαν σε όλα τα μέσα και γι’ αυτό τα εξέταζε διεξοδικά μέσα από όλες τις δυνατές εκφράσεις. Το ύφος του υπάγεται στον Αφηρημένο Εξπρεσιονισμό, με έντονη γεωμετρικότητα και με το λευκό χρώμα να έχει δεσπόζουσα θέση στις συνθέσεις του.

ΠΡΟΣΑΛΕΝΤΗΣ Αιμίλιος

(Βενετία 1859 – Αθήνα 1926)

Καταγόταν από τη γνωστή κερκυραϊκή οικογένεια καλλιτεχνών, με πρεσβύτερο μέλος της τον γλύπτη Παύλο Προσαλέντη. Μαθήτευσε δίπλα στον πατέρα του, Σπύρο Προσαλέντη, και έπειτα μετέβη στο Παρίσι, όπου φέρεται ότι σπούδασε μηχανικός. Στην Ελλάδα επέστρεψε το 1874

και υπηρέτησε στο Πολεμικό Ναυτικό. Ασχολήθηκε με την ελαιογραφία και ιδίως με την υδατογραφία. Ζωγράφισε λιμάνια, θαλασσογραφίες, καθώς και αρχαιολογικούς τόπους και μνημεία. Τα έργα του διακρίνονται για τις απαλές τονικότητες και τη λεπτομερειακή απόδοση του θέματος.

ΡΕΓΚΟΣ Πολύκλειτος

(Νάξος 1903 – Θεσσαλονίκη 1984)
Φοίτησε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών (1920-1926), όπου διδάχθηκε από τους Γεώργιο Ιακωβίδη, Σπύρο Βικάτο, Δημήτρη Γερανιώτη και Νικόλαο Λύτρα. Ακολούθησε η μετάβασή του στο Παρίσι (1930-1936), όπου σπούδασε στην Académie de la Grande Chaumière και στο εργαστήριο του Γαλάνη, από τον οποίο διδάχθηκε την τέχνη της χαρακτηριστικής. Η επίσκεψή του στο Άγιον Όρος, η παραμονή του στο Παρίσι και η επαφή του με την ιστορία της τέχνης, καθώς και με τις νεότερες εικαστικές τάσεις, τα ταξίδια που έκανε και η γενικότερη ακαδημαϊκή του εκπαίδευση, αφομοιώθηκαν όλα περίτεχνα και με προσωπικό τρόπο στο έργο του, το οποίο παρουσιάζει ευρεία θεματογραφία (προσωπογραφίες, τοπία, ηθογραφικές σκηνές, γυμνά και άλλα) και ανεξάντλητα τεχνοτροπικά στοιχεία.

ΡΩΜΑΝΙΔΗΣ Κωνσταντίνος

(Αθήνα 1884 – Αθήνα 1972)
Σπούδασε στο Σχολείο των Καλών Τεχνών με δασκάλους τους Νικηφόρο Λύτρα, Κωνσταντίνο Βολανάκη και Γεώργιο Ροϊλό. Στρατεύθηκε στους Βαλκανικούς πολέμους του 1912-1913 και απεικόνισε πολεμικές σκηνές. Το μεγαλύτερο μέρος του έργου του συνιστούν οι τοπιογραφίες και οι θαλασσογραφίες με ευρύ θεματογραφικό φάσμα, οι οποίες αποδίδονται με προσωπικό ιμπρεσιονιστικό ιδίωμα, επιμένοντας στη σύλληψη των διακυμάνσεων του φωτός και της ατμόσφαιρας. Παρ’ ότι το έργο του παρέμεινε συνδεδεμένο με τη συγκεκριμένη τεχνοτροπία και με τη σχολαστική ακαδημαϊκή οργάνωση, η ευαισθησία και ο λυρισμός της ζωγραφικής του δεν επισκιάστηκαν.

ΣΟΡΟΓΚΑΣ Σωτήρης

(Αθήνα 1936 –)
Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών με δάσκαλο τον Γιάννη Μόραλη και παρακολούθησε μαθήματα αιογραφίας στο «Εφηρμοσμένο Εργαστήριο» της Σχολής το 1962. Το 1965 διορίστηκε επιμελητής στην έδρα ελεύθερου σχεδίου και ζωγραφικής στην Αρχιτεκτονική Σχολή του ΕΜΠ, την οποία υπηρέτησε

και ως καθηγητής. Με κύρια υλικά το κάρβουνο και τα ακρυλικά, στο έργο του ξεχωρίζουν το γραμμικό και ευαίσθητο σχέδιο, η κυριαρχία και η πνευματικότητα του φωτός, και η μεταφορά καθημερινών εικόνων και αντικειμένων σε ποιητικό και συμβολικό επίπεδο. Στη ζωγραφική του, η προσέγγιση του ελληνικού χώρου αντικατοπτρίζεται σε θεματικές επιλογές (πέτρες, ερείπια, στόμια πηγαδιών, θραύσματα αρχαίων αγαλμάτων, πόρτες και παράθυρα με παλιές σιδεριές, παλιά ξύλα από ερειπωμένες στέγες, μουράγια, οξειδωμένα σπαράγματα, κατάλοιπα παλαιών μηχανών και μεταλλικών κελυφών) που συμπυκνώνουν με ασκητισμό και λιτότητα το πέρασμα του χρόνου και την εμβληματικότητα της εντροπίας και της φθοράς. Παράλληλα με το ζωγραφικό έργο του, ασχολήθηκε επίσης με την εικονογράφηση και την καλλιτεχνική επιμέλεια βιβλίων, καθώς και με τη συγγραφή θεωρητικών κειμένων.

ΣΤΙΝΗΣ Γιάννης

(Αθήνα 1914 – Αθήνα 2001)
Μετά την ολοκλήρωση της φοίτησής του στη Σιβιτανίδειο Σχολή, εγγράφηκε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, όπου σπούδασε ζωγραφική με τους Σπύρο Βικάτο, Σπύρο Παπαλουκά και Παύλο Μαθιόπουλο, και χαρακτηριστική με τον Γιάννη Κεφαλληνό (1937-1943). Διετέλεσε

βοηθός του Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα στην έδρα της ζωγραφικής στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Υπήρξε επίσης υπάλληλος της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ίδρυμα Εκτύπωσης Τραπεζογραμματίων και Αξιών, όπου προσλήφθηκε ως σχεδιαστής. Τα έργα του στηρίζονται στον Ρεαλισμό με στοιχεία μεταϊμπρεσιονιστικά, κυρίως στον τρόπο με τον οποίο μεταχειρίστηκε την παλέτα του.

ΤΥΠΑΛΔΟΥ-ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ Κική (Αγγελική)

(Πάτρα 1898 – Αθήνα 1987)
Με καταγωγή από το Ληξούρι Κεφαλλονιάς, ασχολήθηκε αρχικά με τη λαϊκή τέχνη σχεδιάζοντας και κατασκευάζοντας αντικείμενα καθημερινής χρήσης. Σπούδασε σχέδιο στην Πάτρα, κοντά στον Φρίξο Αριστέα, και ζωγραφική στην Αθήνα στο εργαστήριο του Κώστα Ηλιάδη (πιθανότατα 1942-1944, 1955-1959), ενώ για ένα διάστημα το 1955 μαθήτευσε δίπλα στον Νίκο Εγγονόπουλο. Συνέχισε στην Académie Julian στο Παρίσι, όπου έλαβε τιμητική διάκριση το 1960, στην έκθεση των σπουδαστών της Ακαδημίας. Ασχολήθηκε κυρίως με την τοπιογραφία, με ιδιαίτερη προτίμηση στην ελληνική αρχιτεκτονική και τους λαϊκούς οικισμούς. Το ύφος της χαρακτηρίζεται από μεταϊμπρεσιονιστικά και κυβιστικά στοιχεία, με έμφαση στην καθαρότητα και την ένταση του χρώματος.

ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Μαρία

(Αθήνα 1964 –)

Ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Σπούδασε ζωγραφική στην École Nationale Supérieure des Beaux-Arts στο Παρίσι με δάσκαλο τον Leonardo Cremonini και, αφού αποφοίτησε, συνέχισε με σπουδές χαρακτηριστικής στην ίδια Σχολή δίπλα στον Abraham Hadad. Το έργο της είναι αναπαραστατικό, με διάθεση όμως εξπρεσιονιστική, και διακρίνεται για το έντονο φως, τα καθαρά φωτεινά χρώματα και τη συνομιλία του με τη φύση. Στην εικαστική πορεία της έχει επικεντρωθεί και εξελίξει σειρές έργων συγκεκριμένων θεματικών, με δυναμικότερες μέχρι σήμερα – μεταξύ άλλων – αυτές των εσωτερικών χώρων και των θερμοκηπίων, των θαλασσογραφιών και των κολυμβητών.

ΧΑΤΖΗΣ Βασίλειος

(Καστοριά 1870 – Αθήνα 1915)

Σπούδασε στο Σχολείο των Καλών Τεχνών, με την καθοδήγηση του Νικηφόρου Λύτρα και του Κωνσταντίνου Βολανάκη, και μυήθηκε στις αρχές της Σχολής του Μονάχου. Απόλυτα πιστός στη θεματολογία του Βολανάκη και στην πραγμάτευση αυτής με αρχές που ομοιάζουν με του δασκάλου του, προχώρησε στην παρουσίαση ενός εικαστικού έργου με φανερή την τεχνική του δεινότητα. Προχώρησε επίσης

σε προσθήκες ιμπρεσιονιστικών στοιχείων, όπως τα πιο χαλαρά περιγράμματα ή ο περιορισμός της χρωματικής παλέτας στους βασικούς τόνους και στα ημιτόνιά τους. Επιπροσθέτως, εισήγαγε στον κεντρικό θεματικό άξονα της θαλασσογραφίας απεικονίσεις της θάλασσας μόνης της, χωρίς την αντιπαραβολή της με πλοία ή λιμάνια, με έμφαση στην απόδοση της ρευστότητας και των κυματισμών της.

Artists’ biographical notes

ALTAMOURAS Ioannis

(Florence, Italy 1852 – Spetses island, Greece 1878)

Altamouras started his training in painting at the Athens School of Fine Arts in 1871 under Nikephoros Lytras. On a scholarship, he continued his studies at the Danish Royal Academy of Fine Arts (Kongelige Danske Kunstakademi) in 1873-1876. From early on, he devoted himself to seascape painting, exploring the academic tradition of the theme, and apprenticed under the prominent marine painter Carl Frederik Sørensen. In his short life, he produced exquisite seascapes that stand out for their light, atmosphere, affinity to Impressionism and sensitive colour palette.

AXELOS Michael

(Sitia, Crete, Greece 1877 – Athens, Greece 1965)

Axelos studied painting under Georgios Iakovidis, Dimitrios Geraniotis, Spyros Vikatos and Georgios Roilos at the Athens School of Fine Arts, graduating in 1908. He continued his training at the Académie Julian and the Académie de la Grande Chaumière in Paris, where he encountered the new European trends. From 1928 to 1946, he worked at the Bank of Greece as a designer of banknotes and securities. His main themes included portraits, city-, sea- and country-scapes, as well as themes inspired by the daily struggle of the common man. Starting from Impressionism, Axelos ended up with a slightly

expressionist style using bright colours – the characteristic warm and intense colours of Fauvism.

BEKIARI Koula

(Athens, Greece 1905 – Athens, Greece 1992)

Bekiari grew up in an artistic environment, as her mother Anna Bekiari was a painter and sculptor. She took lessons from such leading figures as Zacharias Papantoniou (art history), Theophrastos Triantaphyllidis and Konstantinos Parthenis (painting), or Giorgos Velissaridis and Georgios Moschos (printmaking). She later pursued further studies in France, Italy and the Netherlands. Her [favourite] themes were landscapes, still lifes and human figures. She developed a powerful expressionist style, using a wide and bright colour palette and creating an interplay of textures.

BRAESSAS Dimos

(Aetoliko, Aetoloakarnania, Greece 1880 – Athens, Greece 1964)

Braessas studied at the Fine Arts School in Athens and graduated in 1909. He taught at the Maraslios Pedagogical Academy in Athens (1926-1948), while in 1944 he was elected President of the Chamber of Fine Arts of Greece. His landscapes and portraits have all the markings of conservative Academism, with visible influences from Nikolaos Lytras, as in his predilection for bright colours

and impressionist simplification, however without, on the whole, any major breakthrough achievement.

CHATZIS Vasileios

(Kastoria, Greece 1870 – Athens, Greece 1915)

Chatzis studied at the Fine Arts School in Athens under Nikephoros Lytras and Konstantinos Volanakis, and was initiated into the tenets of the Munich School. Following closely in the footsteps of Volanakis in terms of thematic range and stylistic approach, he moved on to deliver an artistic output which attests to his skillful technique. At the same time, he assimilated impressionist elements, such as the loose contours or a restrained palette of basic colours and their half-tones. Furthermore, he enriched the central theme of seascape with depictions of the sea by itself, without the juxtaposition of ships or ports, placing emphasis on the rendering of its fluidity and undulations.

FILOPOULOU Maria

(Athens, Greece 1964 –)

Filopoulou lives and works in Athens. She studied painting at the École Nationale Supérieure des Beaux-Arts in Paris under Leonardo Cremonini and, after graduating, studied engraving at the same school under Abraham Hadad. Her art is representational, albeit with an expressionist tendency, and is marked by brilliant light, pure bright

colours and a conversation with nature. In the course of her artistic career, she has focused on and developed distinct thematic cycles, the most dynamic of which are her interiors and greenhouses, seascapes and swimmers.

GALANIS Dimitrios

(Athens, Greece 1879 – Athens, Greece 1966)

While studying civil engineering at the Athens Technical University in 1897-1899, Galanis took drawing lessons from Nikephoros Lytras. After graduating in 1900, he went to Paris, where he enrolled at the École des Beaux-Arts. From 1901 to 1912, he worked successfully as a cartoonist with a number of French magazines. During his stay in Germany (1907-1909), he showed great interest in printmaking, especially woodcuts. In 1909 he settled in the Montmartre quarter of Paris, became friends with avant-garde artists (Matisse, Maillol, Derain, etc.) and was exposed to influences from Fauvism and Cubism. From 1930 to 1937, he taught printmaking in Paris, opening his studio to Greek art students living there, including Polykleitos Regkos, Nikos Hadjikyriakos-Ghika, Constantine (Dico) Byzantios and others. 1945 was a year of numerous distinctions for Galanis, as he was elected Professor at the École des Beaux-Arts de Paris and member of the French Académie des Beaux Arts. In 1950 he was elected

corresponding member of the Academy of Athens. With a wide thematic range, Galanis fashioned a personal style that adheres to Classicism, while at the same time he was keen to explore Modernism. Galanis was one of the most influential figures of interwar Greek art, with a seminal contribution to printmaking.

GERMENIS Vasileios (Vasos)

(Fiscardo, Cephalonia island, Greece 1896 – Athens, Greece 1966)

Germenis first studied at the Art School of Corfu and continued at the Athens School of Fine Arts (1915-1921), where he also enrolled at the Law School but dropped out after three years. Germenis handled standard themes of modern Greek art (genre, landscape, portraits) in a rather academic idiom. Bright colours and a not-so-detailed drawing are typical of his style.

KOROGIANNAKIS Alexandros

(Megara, Attica, Greece 1906 – Varkiza, Attica, Greece 1966)

Korogiannakis studied painting at the Athens School of Fine Arts under Georgios Iakovidis, Dimitrios Geraniotis, Georgios Roilos, Epameinondas Thomopoulos and Nikolaos Lytras. Printmaking soon became his favourite art form, despite no longer being part of the

curriculum and although he never totally abandoned painting. He worked as a cartoonist for newspapers and magazines, as well as a book illustrator. In 1939 he was recruited by the Bank of Greece as a banknote designer and engraver. His oeuvre, predominantly centred on man, is also characterised by thematic diversity and restless exploration and experimentation.

KOTSAKIS Georgios

(Messinia, Greece or Athens, Greece c. 1880 – Athens, Greece after 1933)

Student of Nikephoros Lytras at the Fine Arts School in Athens, he painted mostly seascapes, with emphasis on ships, paying attention to the accurate drawing and the atmospheric representation of the sea. His artistic language is mainly characterised by precise drawing, rich colour and textured and dynamic stroke.

LASKARIDOU Sophia

(Athens, Greece 1882 – Athens, Greece 1965)

Laskaridou started painting at a very young age. She initially took private painting lessons (from Odysseas Fokas, Georgios Chatzopoulos and Émile Gilliéron), continuing her studies at the Fine Arts School in Athens (becoming its first female student) under Georgios Roilos, Konstantinos Volanakis and Spyros

Vikatos and in 1900 moved to Paris, where she studied at the Académie Julian. Upon her return to Greece, she resumed her studies at the School of Fine Arts between 1903 and 1907, under teachers Nikephoros Lytras and Georgios Iakovidis. In 1908, she left for Munich on a scholarship for three years, while in 1914 she left again for Paris this time to study at the Académie de la Grande Chaumière (in the workshops of Lucien Simon and Olga Boznańska). Her art covers a wide range of themes (landscapes, genre scenes, portraits, still lifes), in a style anchored in Realism, although her colour choices are close to those of the impressionists and plein-air painters of the early 20th century.

MAGIASIS Nikolaos

(Athens, Greece 1905 – Athens, Greece 1976)
Magiasis studied at the Athens School of Fine Arts under Georgios Iakovidis, Spyros Vikatos and Dimitrios Geraniotis, graduating in 1932. He experimented with a very diverse range of themes and genres, from iconography, landscapes, seascapes to still lifes, adapting his approach accordingly: genuinely realistic in his still lifes and landscapes, with an impressionist spirit in his seascapes.

MAKRIS Thanassis

(Kalamata, Greece 1955 –)
Makris studied at the Athens School of Fine Arts under Yannis Moralis and continued his studies at the École Nationale Supérieure des Beaux-Arts in Paris. He lives and works in Athens. His work presents distinct thematic areas, namely self-portraits, children’s portraits, landscapes, etc. Using a restrained and soft colour palette, his painting can be described as abstractive with expressionist tendencies, the represented image emerging from the boundaries of colours, intriguing the viewer to explore the emotions of this visual experience.

MALEAS Konstantinos

(Istanbul/formerly Constantinople, Turkey 1879 – Athens, Greece 1928)
After studying architecture in Constantinople, Maleas moved to Paris to pursue studies in painting at the École des Arts Décoratifs under Henri Martin (1901-1908). Later, based in Constantinople, he travelled as a correspondent for a number of magazines and newspapers, but also in order to paint. He settled in Greece in 1913. He served as Director of the Museum of Folk Handicrafts, took active part in the education reform of 1917 and was

a member of several art committees and juries. Until his death, he travelled extensively in Greece and Europe, as well as in Egypt. Through landscapes, his predominant theme, Maleas was one of the innovators of modern Greek painting. Leaving plein-airist conventions behind, he moved on to anti-naturalistic depictions relying on colour, which he used in a manner influenced by Fauvism and Expressionism, as well as through a reshaping of form guided by abstraction.

MARANGOPOULOU Koula

(Kyparissia, Messinia, Greece 1913 – Athens, Greece 1997)
Marangopoulou studied painting at the Athens School of Fine Arts under Pavlos Mathiopoulos, while also attending painting classes at the private school of Periklis Vyzantios and Aleka Styliou-Diamantopoulou. She worked with Giorgos Bouzianis, whose influence was decisive for the development of her artistic vocabulary. Centred around Expressionism, her art shows a predilection for abstract forms and the chromatic stylisation of contours. Her main concern was to capture movement and to depict everyday life or landscapes in an abstractive manner.

MAVROIDIS Yorgos

(Piraeus, Greece 1912 – Athens, Greece 2003)
Practically a self-taught painter, Mavroidis apprenticed

to Yannis Tsarouchis. He grew up in Cyprus, studied political science in Athens and later joined the diplomatic corps. In this capacity, he served at the Ministry of Foreign Affairs, the Greek Embassy in Paris (1950-1952) and the Greek Consulate in Trieste. He resigned in 1952, when he was elected Professor of Painting at the Athens School of Fine Arts. During his academic career, he served as a director (1975-1977) and rector (1977-1978) of the School. Having had the opportunity, during his time in Paris, to study in depth all of the modern trends in painting, he soon assimilated some of them, particularly the formal language of Expressionism. His idiom is characterised by a bright and bold colour palette, rough gestural brushstrokes serving as outlines, and strong textural effects.

MILIADIS Stelios

(Chios island, Greece 1881 – Athens, Greece 1965)
Miliadis started painting at a very young age. He took his first painting lessons from Konstantinos Volanakis and later enrolled for a short period at the Fine Arts School in Athens. Between 1897 and 1903 he studied at the Munich Academy under Nikolaos Gyzis and Ludwig von Löfftz. He spent several years in Paris, returning permanently to Greece in 1931. Landscapes were his main interest, seen through the prism

of Impressionism, which he assimilated and adapted to the idiosyncrasies of the Greek light.

OTHONAIOS Nikolaos

(Kalamata, Greece 1877 – Skopelos island, Greece 1949)
Othonaios graduated from the Fine Arts School in Athens, having studied under Nikephoros Lytras and Konstantinos Volanakis. His further studies at the Munich Academy under Heinrich Johann von Zügel played a defining role in his development as an artist. After graduating, he went to London, but in the end settled in Greece (1910), where he built up a career as a painter. He was Director of the annexes of the School of Fine Arts in Hydra and Delphi. Partly loyal to the tenets and principles of Academicism, he subtly assimilated certain elements from modern movements (Expressionism, Impressionism, Symbolism).

POULAKAS Ioannis

(Ag. Georgios, Pelion, Greece 1863 – Athens, Greece 1942)
Despite humble origins, Poulakas managed to study scenic design in Constantinople and, after returning to Greece, to apprentice with Konstantinos Volanakis. He worked as a calligraphy and art teacher at a high school in Volos for nearly 25 years, but all that time never gave up painting. In 1927 he moved back to Athens, where he taught

at the First Gymnasium of Athens and at the Parnassos Literary Society. The strong influence of Volanakis is probably the reason why he painted mainly seascapes, but he also worked as an icon painter (especially while living in Volos). His style shows great affinity to that of Volanakis, but lacks a distinct personal idiom.

PREKAS Paris

(Athens, Greece 1926 – Athens, Greece 1999)
Prekas studied painting at the Athens School of Fine Arts (1948-1952) under Dimitrios Biskinis, Umberto Argiros and Andreas Georgiadis. A multi-faceted artist, he engaged in painting, sculpture, ornamental art and interior decoration. His themes, usually inspired from Greek history and mythology, recur across all these media and are thoroughly explored in all possible art forms. His style can be classified as one of Abstract Expressionism, with strongly geometrical compositions dominated by the colour white.

PROSSALENTIS Emilios

(Corfu island, Greece 1859 – Athens, Greece 1926)
Emilios Prossalentis was born into the well-known Corfiot family of artists, headed by his grandfather, Pavlos Prossalentis, the sculptor. After apprenticing in painting with his father, Spyridon Prossalentis, Emilios went to Paris, where he reportedly studied engineering. Returning

to Greece in 1874, he joined the Greek Navy as an engineering officer. He worked with oils but mostly with watercolours, painting harbours, seascapes, as well as archaeological sites and monuments. Soft tonalities and detailed description are the hallmarks of his work.

REGKOS Polykleitos

(Naxos island, Greece 1903 – Thessaloniki, Greece 1984)
Regkos studied at the Athens School of Fine Arts (1920-1926) under Georgios Iakovidis, Spyros Vikatos, Dimitrios Geraniotis and Nikolaos Lytras. He continued his studies in Paris (1930-1936) at the Académie de la Grande Chaumière and at the printmaking atelier of Galanis. His visit to Mount Athos, his exposure during the years he spent in Paris to art history and to the more recent trends in art, his travels and his academic schooling were all ingeniously fused into his work, which features a wide range of themes (portraits, landscapes, genre scenes, nudes, etc.) and inexhaustible stylistic elements.

ROMANIDIS Konstantinos

(Athens, Greece 1884 – Athens, Greece 1972)
Romanidis studied at the Fine Arts School in Athens under teachers Nikephoros Lytras, Konstantinos Volanakis and Georgios Roilos. He served in the Balkan Wars of 1912-1913 and recorded war scenes. The major part of his work

consists of landscapes and seascapes, which cover several themes, delivered with an impressionist language. He focuses on the variances of light and atmosphere. Although his work remained attached to this specific style and to strict academic planning, the sensitivity and the lyricism of his painting were not overshadowed.

SOROGAS Sotiris

(Athens, Greece 1936 –)
He studied at the Athens School of Fine Arts under Yannis Moralis and he took lessons of hagiography at the “Workshop of Applied Arts” in the same School. He was appointed assistant curator at the Drawing and Painting Department of the School of Architecture of the National Technical University of Athens, to become later a professor. Using charcoal and acrylic colours as his main medium, he created paintings that stand out for their linear and sensitive drawing, their dominant and spiritual light, and the transfer of daily images and objects to a poetic and symbolic level. In his painting, the Greek environment is reflected on thematic subjects (rocks, ruins, water wells, remains of ancient statues, doors and windows with old iron locks, pieces of wood by ruined roofs, mooring bollards, rusted relics, pieces of old engines and metal sheets) that summarize with ascetism and minimalism the passage of time and the monumentality of entropy and corrosion.

In parallel with his painting, he worked on the illustration and artwork of books, and also wrote theoretical essays.

STINIS Yannis

(Athens, Greece 1914 – Athens, Greece 2001)

After graduating from the Sivitanideios Technical School, Stinis entered the Athens School of Fine Arts to study painting under Spyros Vikatos, Spyros Papaloukas and Pavlos Mathiopoulos, as well as printmaking under Yannis Kefallinos (1937-1943). He was an assistant to Nikos Hadjikyriakos-Ghika at the School of Architecture of the National Technical University of Athens. He also worked as a designer at the Banknote Printing Works of the Bank of Greece (IETA). His works move along the lines of Realism, with some post-impressionist elements, particularly in the use of his colour palette.

TYPALDOU-LASKARATOU Kiki (Angeliki)

(Patras, Greece 1898 – Athens, Greece 1987)

With descent from Lixouri, Cephalonia island, Greece, she initially worked on folk art, designing and constructing everyday objects. She studied drawing in Patras next to Frixos Aristeas and painting in Athens at the studio of Kostas Iliadis (around 1942-1944, 1955-1959). In 1955 she took classes from Nikos Engonopoulos. She continued her studies at the Académie Julian in Paris, where her

participation at the exhibition of the students of the Academy was awarded in 1960. She painted mainly landscapes, showing a preference for Greek architecture and traditional villages. Her artistic style is characterised by post-impressionist and cubist elements, highlighting the clarity and the intensity of colour.

VANDOROS Spyros

(Piraeus, Greece 1887 – Athens, Greece 1940)

Vandoros studied painting at the Athens School of Fine Arts under Dimitrios Geraniotis and continued his studies in Munich and Berlin, at the Mueller-Schoenefeld School and the studio of Ludwig Knaus. He studied Decorative arts, while he was also interested in the Post-Byzantine and Folk art. He returned to Athens and was seated at the Museum of Greek Handcrafts in 1920, where he became director the following year for the next two years. He painted portraits in a rather academic idiom and landscapes with impressionist characteristics; at his seascapes, in specific, he was influenced by Ioannis Altamouras’s artistic language. In parallel with painting, he worked as a cartoonist for several publications.

VARVARESSOS Achilleas

(Athens, Greece 1897 – Athens, Greece 1971)

Varvaressos studied at the Athens School of Fine Arts,

graduating in 1922. He painted mostly landscapes, with an adherence to the basic principles of Impressionism. He was an employee of the Bank of Greece, in its Banknote Printing Works Department. His job at the Bank gave him the opportunity to travel abroad for training in the new copper engraving and printing techniques, which brought him into contact with the history of art and new artistic movements.

VELISSARIDIS Giorgos

(Trabzon, Black Sea 1909 – Athens, Greece 1994)

Velissaridis enrolled in the Athens School of Fine Arts in 1930, where he studied painting under Konstantinos Parthenis and printmaking under Yannis Kefallinos. In 1942, he was recruited by the Bank of Greece, where he worked for many years (until 1969) in the Banknote Design Section. He also designed stamps for the Hellenic Post. Although he never gave up painting, he is best known for his prints, mostly still lifes and landscapes. Geared towards representation, his paintings reveal a definite colourist approach, while his prints and especially his woodcuts rely on a strong contrast between black and white and fine shading effects.

VOLANAKIS Konstantinos

(Heraklion, Crete, Greece 1837 – Piraeus, Greece 1907)

From a wealthy merchant family that had resettled to Syros,

Volanakis initially considered a similar career and moved to Trieste, where his artistic inclination soon became apparent. With support from his family, Volanakis went to the Munich Academy to study under Professor Karl von Piloty. There, he took up landscape and marine painting, which would become the exclusive themes of his art. After travelling extensively in Europe, he made Piraeus his home in 1883. That same year he was appointed Professor at the Athens School of Fine Arts. In 1895, he founded his own school, the “Art Centre”. Volanakis’s landscapes show an intention to assimilate modern and innovative trends (impressionist elements, influences from the Barbizon School), while his marine themes—which established him as the father of the genre in Greek art—are closer to the ideals of the Munich School with some influences from the Dutch school of painting. Naval battles, harbours, fishing boats and seascapes are rendered with atmosphere, poeticness and elaborate chromatic harmony.

VYZANTIOS Periklis

(Athens, Greece 1893 – Athens, Greece 1972)

At the young age of 19, Vyzantios went to Munich to study, but was soon disappointed, and moved to Paris, where he graduated from the École des Beaux-Arts and the Académie Julian. He returned to Greece in 1917 and in the years 1920-1922 served in Greece’s Asia Minor campaign

as a military painter, mainly recording war scenes. These works were eventually destroyed, but only after being exhibited at the Zappeion Hall and in Smyrna. Vyzantios was one of the founding members of the Techni Group. He also taught at the annexes of the Athens School of Fine Arts in Hydra and Delphi and worked as a scenic designer and cartoonist. He painted mainly portraits and scenes from everyday city life, particularly interested in the depiction of landscape. Although influenced by French Impressionism, he gradually distanced himself from it, while maintaining its soft and subtle palette.

ISBN: 978-618-5536-23-7